

**Karolinska
Institutet**

Mobilitet samt tillvaratagande av internationella erfarenheter från studenter och lärare

Rapport, 2020-12-02

Universitetsförvaltningen

Projektledare: Malin Öhrman

Diarienummer: 1-542/2020	Dnr för föregående version:	Beslutsdatum:	Giltighetstid:
Beslut:		Dokumenttyp: Intern rapport	
Handläggs av avdelning/enhet: Universitetsförvaltningen		Beredning med:	
Revidering med avseende på:			

Om rapporten

I föreliggande rapporten redovisas resultatet av en kartläggning på Karolinska Institutet (KI) om internationell mobilitet och tillvaratagande av erfarenheter från studenter och lärare som har deltagit i utbyte.

Mobilitetsprojektet syftar till att undersöka och synliggöra internationell mobilitet som inte registreras i Ladok eller redovisas i KI:s årsredovisning. Projektet handlar också om att identifiera hur de erfarenheter som studenter och lärare får av att delta i internationella utbyten av olika slag tas tillvara i verksamheten.

Innehållsförteckning

1. UTGÅNGSPUNKTER OCH GENOMFÖRANDE	1
1.1 Projektet i ett sammanhang	1
1.2 Projektets genomförande och avgränsningar	1
1.3 Disposition	2
2. MÅL OCH UTFALL FÖR INTERNATIONELL MOBILITET	3
2.1 Internationell studentmobilitet under förändring	3
2.2 KI:s tidigare mål och utfall för student- och lärarmobilitet	4
2.3 Registrerad mobilitet vid KI	5
3. ICKE-REGISTRERAD MOBILITET PÅ KI:S UTBILDNINGSPROGRAM	7
3.1 Utlandsförlagda KI-kurser	8
Utlandsförlagda kurser vid läkarprogrammet	8
KI-kurs i Global hälsa utomlands	8
3.2 Korttidsmobilitet	9
Intervju: SLT Summer School (logopedprogrammet)	9
3.3 Utresande studenter på examensarbete, projekt, och praktikplacering	11
3.4 Virtuellt mobilitet	13
Exempel på virtuella samarbeten som redan har genomförts	13
Intervju: Barnmorskeprogrammets onlinekurs – virtuella utbyten redan 2017	15
Erfarenheter av online-undervisning med internationella studenter	16
3.5 Övriga former av mobilitet	18
Studieresa/studiebesök utomlands	18
Besök på KI av internationella studenter och/eller lärare	19
Intervju: Bootcamp i medicinsk innovation (Unit for Bioentrepreneurship)	20
Deltagande och anordnande av internationella konferenser	21
Internationella veckor/mobilitetsveckor	22
Övriga aktiviteter	23
3.6 Lärarmobilitet	24
Intervju: Lärarmobilitet – erfarenheter från barnmorskeprogrammet	24
3.7 Studentdriven mobilitet	26
4. EXTERNA INTERNATIONELLA PROJEKTSTUDENTER	27
4.1 Dataexport ur UBW	27
5. UTMANINGAR OCH FRAMGÅNGSFAKTORER KOPPLADE TILL STUDENT- OCH LÄRARMOBILITET	30
5.1 Utmaningar för studentmobilitet	30
5.2 Framgångsfaktorer för studentmobilitet	31
5.3 Utmaningar för lärarmobilitet	32
5.4 Framgångsfaktorer för lärarmobilitet	33
5.5 Omvärldsbevakning om lärarmobilitet	34

6. TILLVARATAGANDE AV ERFARENHETER	36
6.1 Tillvaratagande av studenters erfarenheter	36
6.2 Tillvaratagande av lärares erfarenheter	37
Intervju: Tillvaratagande av lärares och studenters deltagande i mobilitet (fysioterapeutprogrammet)	38
6.3 Andra former för tillvaratagande av erfarenheter vid KI	40
Pedagogiska pärlor	40
6.4 Omvärldsbevakning om former för tillvaratagande	41
Certificate of International Merits (CIM)	41
Certifikat i global kompetens	43
Verktyg för att kommunicera soft skills och informellt lärande	43
6.5 Var och hur kan erfarenheter dokumenteras och spridas?	
System och systemintegrering på KI	44
Befintliga KI-system och system för ev. framtida uppföljning	45
7. PROJEKTETS SLUTSATSER OCH FÖRSLAG	47
7.1 Projektets generella slutsatser	47
7.2 Förslag avseende intyg över studenternas internationella erfarenheter	48
7.3 Förslag avseende fortsatt kartläggning och uppföljning	48
7.4 Förslag avseende tillägg i systemet UBW	49
7.5 Förslag till KI-internt projekt: Breddad rekrytering till internationell mobilitet	49
7.6 En titt i backspegeln	51
REFERENSFÖRTECKNING	52
BILAGOR	55

1. Utgångspunkter och genomförande

1.1 Projektet i ett sammanhang

Detta projekt är ett uppdrag från Arbetsgruppen för internationalisering (Kommittén för utbildning på grund- och avancerad nivå). Projektet initierades i slutet av maj 2020 och slutrapporterades i början av december 2020.

I den KI-gemensamma Verksamhetsplan för Strategi 2030 är ett av målen att utveckla internationell mobilitet och samarbete.¹ Ett av KI:s långsiktiga mål är att genom ökad internationell mobilitet stärka studenternas erfarenhet och förbereda dem för en global arbetsmarknad.²

KI:s tidigare handlingsplan för internationalisering (2014–2018) innehöll mål om ökad internationell mobilitet.³ I utvärderingen av handlingsplanen konstaterades att siffrorna för studentmobilitet inte visar hela bilden då de enbart visar utbytesstudier som registreras i Ladok.⁴

Det finns sammantaget både ur ett tillbakablickande och ett framåtblickande perspektiv ett behov av att få en bättre bild av den internationella mobiliteten bland lärare och studenter på KI, samt hur deras erfarenheter tas tillvara vid ett internationellt utbyte. En bredare förståelse av den internationella mobiliteten som sker på KI bidrar till ett mer effektivt arbete mot målen i Strategi 2030.

Mobilitetsprojektet syftar till att undersöka och synliggöra internationell mobilitet bland lärare och studenter, som inte registreras i Ladok eller redovisas i KI:s årsredovisning. Projektet handlar också om att identifiera hur de erfarenheter som lärare och studenter får av att delta i internationella utbyten av olika slag tas tillvara i verksamheten.⁵

1.2 Projektets genomförande och avgränsningar

Genomförande och rapportering

Datainsamlingen till projektet inleddes med en webbaserad enkät till internationaliseringsansvariga om olika aktiviteter som görs på utbildningsprogrammen. Frågorna i enkäten baserades på definitionerna av mobilitet i bilaga 1. Svar inkom för 18 av 25 program (svarsfrekvens 72%).

¹ Se avsnitt 7.5 Globalt universitet - Internationalisering genomsyrar KI:s verksamhet, *Mål och uppdrag för KI-gemensam Verksamhetsplan (VP) för Strategi 2030, Dnr 1–462/2019*.

² KI, Kommittén för utbildning, *Idébeskrivning - Projektförslag Mobilitet samt tillvaratagande av internationella erfarenheter från studenter och lärare*.

³ KI, *Handlingsplan för internationalisering*.

⁴ KI, *Action Plan for the Internationalisation of First- and Second-Cycle Education 2014-2018*.

⁵ Se vidare KI, *Projektplan Mobilitet och tillvaratagande av erfarenheter, Dnr 1–542/2020*.

Baserat på enkätsvaren valdes även några program ut för en intervju med fördjupande frågor om några av mobilitetsaktiviteterna. Intervjuerna, totalt fyra stycken, var semistrukturerade och i informell samtalsform. Samtalen var 30–60 minuter långa och skedde virtuellt via Zoom.

För att bredda underlaget till rapporten har även omvärldsanalys genomförts om alternativa former för tillvaratagande av erfarenheter. Underlag till projektet har även inhämtats via KI-interna system, samt via personal i utbildningsförvaltningen (UF).

Projektet har bedrivits på deltid (i snitt ca 30% arbetstid) under slutet av maj till början av december 2020. Avstämningar med styrgruppen har skett över Zoom. Skriftlig delrapport avlades i oktober.

Avgränsningar

Projektet är avgränsat till mobilitet inom utbildning på grund- och avancerad nivå. Det innebär att mobilitet på forskarnivå ej inkluderas. Projektet har sökt efter aktiviteter som är del av undervisningsmoment eller organiseras av utbildningsprogrammen. Att mobiliteten skall vara poänggivande har *inte* varit en avgränsning, då utgångspunkten i projektet är att undersöka just andra (icke poänggivande) former av internationell mobilitet/utbyte.

Statistiken i rapportens inledande del avgränsas i tid till åren 2013–2019. Rapporten tar avstamp i Handlingsplanen för internationalisering där mobilitet lanserades som ett mål (2013). De kvalitativa exemplen i rapporten är dock främst från åren 2018–2020, då syftet med dessa är att visa exempel på aktiviteter som görs och har gjorts nära i tid.

Slutligen undersöker detta projekt internationell mobilitet för studenter och lärare men inte för administrativ personal.

1.3 Disposition

Rapporten är uppdelad i sju avsnitt. Avsnitt 1–2 placerar rapporten i sitt sammanhang och redogör för befintlig statistik. Avsnitt 3–6 presenterar resultaten av undersökningen i projektet på ett tematiskt vis. Projektets övergripande förslag presenteras i avsnitt 7.

2. Mål och utfall för internationell mobilitet

Det följande avsnittet berör kort mål och utfall för student- och lärarmobilitet. Avsikten är att ge bakgrund till de mobilitetssiffror som presenteras för KI. Bakom de kvantitativa målen om internationell mobilitet finns en förståelse att mobiliteten medför fördelar för Sverige som helhet, för kvaliteten på utbildningen och för den enskilda individen i den globaliserade värld vi lever i.

2.1 Internationell studentmobilitet under förändring

Den internationella studentmobilitet är under förändring, inte minst år 2020 med de reserestriktioner som råder på grund av Covid-19-pandemin. Behovet av att diversifiera mobilitetsformerna var dock på agendan redan dessförinnan.⁶

I KI:s Strategi 2030 uttrycks en tydlig ambition om att internationalisering ska genomsyra verksamheten; där in- och utresande mobilitet är en del:

Internationalisering ska genomsyra vår verksamhet och vi ska sträva mot en ökad internationalisering av utbildning på grundnivå och avancerad nivå, klinisk forskning liksom verksamhetsstödet. KI behöver därför ta ett tydligt ägarskap i de internationella frågorna. Mycket av det som hänför sig till utbildning kan vi uppnå med internationalisering på hemmaplan. Det är också prioriterat att öka mobiliteten (in- och utresande) för utbildningsprogram. (s.26)

Internationaliseringsutredningen föreslog i sitt delbetänkande (2018) ett mål om att ”alla studenter som tar examen från högskolan har utvecklat sin internationella förståelse eller interkulturella kompetens”.⁷ Utredningen gav förslag på hur mobiliteten kan utökas, bland annat genom ett nytt nationellt mobilitetsstödprogram för kortare, mer flexibel mobilitet i nya former.

Utredningen konstaterade även i sitt delbetänkande dels att det återstod för kort tid till 2020 för att åtgärder för ökad mobilitet skulle få effekt, dels att Sverige ligger efter andra länder och bör höja ambitionsnivån till ett mål att minst 25 procent av studenterna ska tillbringa minst tre månader av sin utbildning utomlands år 2025.⁸ I sitt yttrande över delbetänkandet påtalade KI bland annat de särskilda förutsättningar som råder på KI och att målet ”framför allt [är] att öka antalet studenter som får en internationell erfarenhet”⁹, även om den är kortare än tre månader.

För närvarande är EU:s mål för internationell studentmobilitet att 20 procent av de studenter som examineras senast år 2020 ska ha tillbringat minst tre månader av utbildningen utomlands i studier eller på praktik.¹⁰ För år 2018/19 rapporterar

⁶ Se till exempel delbetänkandet av Internationaliseringsutredningen, SOU 2018:3, s. 323.

⁷ Ibid., s. 19.

⁸ Ibid., s. 186.

⁹ KI, *Yttrande – betänkandet En strategisk agenda för internationalisering*, s. 7.

¹⁰ Europeiska kommissionen, *Utbildningssamarbete i Europa – Utbildning 2020*.

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) att 15 procent av antalet studenter i svensk högskoleutbildning som tog examen för första gången (exklusive inresande studenter) hade studerat utomlands under de senaste tolv terminerna.¹¹

Programförslaget för Erasmus+ 2021–2027 skall beslutas under hösten 2020. Förslaget innehåller bland annat nya möjligheter till virtuellt samarbete under utlandsperioder samt en eventuell förkortning av minimilängden för utbyte.

SCB:s statistik om studentmobilitet visar att skillnaden på nationell nivå är stor mellan olika examensgrupper, där högst andel utresande finns bland studenter med civilekonom- och juristexamina.¹² Ett exempel på en examensgrupp med lägre andel utresande nationellt sett är sjuksköterskeexamina, med en andel på 4 procent.¹³ I direktiven till Internationaliseringsutredningen påtalades vikten av internationell mobilitet särskilt inom professionsutbildningar där den internationella rörligheten är låg. Detta då det är ”yrkesgrupper som i sitt arbetsliv kan ha stor nytta av att få en internationell kompetens i sin utbildning”.¹⁴

För att få en bättre bild av studentmobilitet inom olika jämförbara examensgrupper nationellt sett hade det varit intressant att se närmare på statistik enbart för medicinska fakulteter men sådan statistik finns inte öppet tillgänglig. Det finns dock möjlighet att mot kostnad beställa uppgifter från Statistiska Centralbyrån, som hanterar högskoleregistret.

2.2 KI:s tidigare mål och utfall för student- och lärarmobilitet

KI formulerade 2013 ett mål om studentmobilitet i Handlingsplanen för internationalisering som sade att minst 10 procent av studenterna skulle genomföra en utlandsperiod om minst 5 veckor på program som omfattar minst 120 högskolepoäng.

I uppföljningen av handlingsplanen (2018) rapporterades att 7,6 procent av antalet KI-studenter som tog examen 2018 hade deltagit i ett utbyte. I en jämförelse mot 2013 påvisades att antalet utresande studenter var ungefär detsamma (164 stycken år 2018 mot 169 stycken år 2013) men då fler studenter tog ut examen 2013 hade andelen utresande minskat från 9,6 procent till 7,6 procent. Uppföljningen av handlingsplanen påtalade här att ”siffrorna för studentmobilitet blir missvisande då de bara visar utbytesstudier som registreras i Ladok”.¹⁵

¹¹ UKÄ 2020:9, *Universitet och högskolor Årsrapport 2020*, s. 52.

¹² SCB och UKÄ, *Statistiska meddelanden UF 20 SM 1903*, s. 33.

¹³ *Ibid.*, tabell 31, s. 34.

¹⁴ Slutbetänkandet av Internationaliseringsutredningen, SOU 2018:78, s. 434f.

¹⁵ KI, *Report on the Action Plan for the Internationalisation of First- and Second-Cycle Education*, s. 13.

Andel utresande per kalenderår

År	Antal individer som har tagit examen	År	Antal utresande	Andel utresande
2013	1758	2013	169	9,6%
2014	1964	2014	151	7,7%
2015	2105	2015	157	7,5%
2016	1946	2016	148	7,6%
2017	2069	2017	161	7,8%
2018	2171	2018	164	7,6%
2019	1759	2019	160	9,1%

Källa: KI:s årsredovisningar 2013–2019.

Vad gäller lärmobilitet var det tidigare målet att öka antal utresande utbyteslärare med 10 procent från 2014 till 2017. Uppföljningen av handlingsplanen visade att det skedde en minskning av antalet utresande lärare mellan 2013 och 2018 (från 37 till 34 personer). 2019 reste 32 lärare ut på utbyte.

En UHR-rapport publicerad år 2015 påtalade ett behov bland de svenska lärosätena av att stärka arbetet med att ge erkännande av utlandserfarenheter bland personalen, utöver arbetet med att marknadsföra möjligheterna till utbyte.¹⁶ En nyligen genomförd undersökning (april 2020) visade en liknande bild.¹⁷

2.3 Registrerad mobilitet vid KI

Frågan om hur många KI-studenter som deltar i internationell mobilitet är komplex. Den officiella statistiken synliggör enbart de i Ladok registrerade utbytesperioderna för studenter. Det är denna typ av utbyte som i denna rapport kallas registrerad internationell mobilitet. Lärmobilitet registreras centralt av handläggare vid Universitetsförvaltningen. Det finns inget enskilt system eller statistikälla på KI som samlar de övriga former som denna rapport undersöker.

En sammanställning av årsredovisningarna för 2013–2019 visar att totalt 2028 inresande utbytesperioder och 1110 utresande utbytesperioder har genomförts för studenter, och 224 inresande respektive 274 utresande utbytesperioder för lärare. En individ kan genomföra flera utbytesperioder.

¹⁶ UHR 2015a, *En bild av högskolans internationalisering En analys av svenska lärosätens ansökningar om Erasmus Charter for Higher Education*.

¹⁷ UHR 2020:5, *Svenska lärosätens erfarenheter av Erasmus charter (ECHE)*.

Utbytesperioder 2013–2019, studenter

ÅR	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	TOTAL
UT, antal	169	151	157	148	161	164	160	1110
IN, antal	269	280	296	319	294	281	289	2028

Källa: KI:s årsredovisningar 2013–2019.

Utbytesperioder 2013–2019, lärare

ÅR	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	TOTAL
UT, antal	37	60	38	41	32	34	32	274
IN, antal	30	29	32	30	24	43	36	224

Källa: KI:s årsredovisningar 2013–2019.

KI använder, förutom Ladok, ytterligare ett primärt datasystem för att registrera studentutbyten. Det s.k. Skutten är ett system där KI:s internationella handläggare och internationella koordinatörer registrerar ansökningar, genomförda utbyten, och KI:s utbytesavtal. Skutten har använts på KI sedan år 1999 (läkar- och biomedicinprogrammen) och sedan 2004 för övriga program. Skutten kommer att ersättas av Mobility Online som implementeras från och med hösten 2020.

Alla utbytesstudenter som har registrerats i Skutten deltar dock inte i poänggivande utbyten, och registreras därmed inte i Ladok. Den vanligaste formen av utbyte som inte registreras i Ladok och inte heller i nationell statistik är utresande studenter som samlar in data på en examensarbetskurs. Detta projekts utgångspunkt är att med en bredare blick undersöka andra former av internationell mobilitet på KI, och utgår från en lista på definitioner av mobilitet som bilades projektbeskrivningen (bilaga 1).¹⁸

¹⁸ KI, *Idébeskrivning - Projektförslag Mobilitet samt tillvaratagande av internationella erfarenheter från studenter och lärare.*

3. Icke-registrerad mobilitet på KI:s utbildningsprogram

För att undersöka former för icke-registrerad mobilitet inom ramen för KI:s utbildningar skickades en enkät ut i juli 2020, baserad på definitionerna av mobilitet i bilaga 1.

Enkäten ställde frågor om studentmobilitet inom följande områden: utlandsförlagda KI-kurser, freemover-studenter, korttidsmobilitet, projektstudenter (inresande och utresande), digitala samarbeten, och övriga former för mobilitet (studieresa/studiebesök utomlands, inkommande besök på KI, deltagande eller anordnande av internationella konferenser, mobilitetsvecka, övriga aktiviteter).

Enkäten ställde även frågor om framgångsfaktorer och utmaningar för lärar- och studentmobilitet, samt frågor om hur lärares och studenters erfarenheter tas tillvara. Enkäten ställde därtill frågor om lärarmobilitet.

Enkätsvar inkom från 18 utbildningsprogram; se referensförteckningen.

I nedanstående avsnitt presenteras enkätresultaten gällande studentmobilitet per område med exempel från programmen. Intervjuerna har skrivits ut som beskrivande texter och placerats i det avsnitt som berör temat för intervjun.

3.1 Utlandsförlagda KI-kurser

Det är främst Läkarprogrammet som har studenter på helt eller delvis utlandsförlagda kurser.

Utlandsförlagda kurser vid läkarprogrammet

Läkarprogrammets kurser och antalet utresande KI-studenter listas i tabellen nedan. En stor andel studenter deltar även i kursen Global hälsa. VT 2020 deltog inga studenter i dessa kurser med anledning av Covid-19-pandemin.

Kurs, kurskod	2018	2019	2020
Global kirurgi, 2LK124 (3 ECTS)	36	20 (ej VT)	-
Diabetessjukdomar, 2LK065 (7,5 ECTS)	26	28	-
Europamedicin, 2LK122 (7,5 ECTS)	12	-	-

KI-kurs i Global hälsa utomlands

Den programöverskridande kursen Global hälsa (7,5 ECTS) omfattar fem veckor och anordnas en gång per termin. Kursen innehåller en teoretisk del i Sverige (tre veckor) samt en studieresa (två veckor) till Etiopien, Indien, Laos, Tanzania, Uganda eller Vietnam. Kursen har getts sedan 2015. Då kursperioden ligger i maj/juni reste inga studenter utomlands 2020 på grund av det rådande läget med Covid-19-pandemin.

Utdata Ladok: Deltagande kurs (avklarad), antal studenter 2015–2020

Utbildningsprogram	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Tot.
Arbetsterapeutprogrammet	2	8	9	1	4	3	27
Audionomprogrammet	1	3	1	2	-	-	7
Biomedicinska analytikerpr.	6	6	8	6	4	4	34
Fysioterapeutprogrammet	-	-	7	-	-	-	7
Logopedprogrammet	5	4	5	1	-	-	15
Läkarprogrammet	81	101	100	95	76	52	505
Psykologprogrammet	4	5	4	3	-	-	16
Röntgensjuksköterskeprogr.	2	-	1	1	4	-	8
Sjukgymnastprogrammet	8	5	2	-	-	-	15
Sjuksköterskeprogrammet	26	27	27	23	37	1	141
Tandläkarprogrammet	7	12	10	4	9	1	43
Total	142	171	174	136	134	61	818

3.2 Korttidsmobilitet

Några program rapporterar att de har någon typ av korttidsmobilitet för inresande eller utresande studenter. Det handlar om ett mindre antal studenter.

- Arbetsterapeutprogrammet erbjuder Internationella veckor med två partners som genomförs en gång per år på varje universitet. Totalt 20 deltagare under 2018–2020. Programmet har även finansierat EU-projekt där studenter har deltagit.
- Fysioterapeutprogrammet har ett utbyte i Japan under fem veckor på sommaren. Kursen är tvärprofessionell och föreläsningar hålls om till exempel det japanska sjukvårdssystemet. KI-studenterna deltar i praktiska moment ihop med de japanska studenterna och i studiebesök på rehabiliteringskliniker. Kursen avslutas med en examination utifrån ett tvärprofessionellt perspektiv. Tre deltagare 2018 och 2019.
- Logopedprogrammet medverkar årligen i en sommarskola i logopedi, som projektet har intervjuat programmet om. Fem deltagare år 2019. För att läsa mer om sommarskolan, se avsnittet nedan.
- Masterprogrammet i biomedicin anordnar en sommarskola för studenter från de fem lärosäten som ingår i konsortiet NordBioMedNet (KI samt universiteten Bergen, Odense, Turku, Eastern Finland). Sommarskolan hölls 2020 helt digitalt, men har även tidigare inkluderat moment på distans/digitalt.
- Röntgensjuksköterskeprogrammet deltar i en sommarforskar skola i Kroatien.
- Tandhygienistprogrammet har tagit emot inresande studenter från en avtalspartner i Australien som har kommit till KI på ett utbyte à två veckor. Två deltagare år 2018.

Intervju: SLT Summer School (logopedprogrammet)

Logopedprogrammet medverkar årligen i SLT Summer School, en veckolång sommarskola i logopedi som anordnas av ett internationellt nätverk med 19 institutioner från Europa, Asien och USA (Speech-Language Pathology International Network, SLP-IN). Sommarskolan startade år 1993 som ett EU-finansierat projekt men bedrivs sedan 2011 som ett självfinansierande konsortium med en koordinator. Värdskapet för sommarskolan roterar årligen och logopedprogrammet – som deltar sedan 2005 – stod värd på KI år 2009.

En inblick i omvärldsorientering och internationella perspektiv

Sommarskolan består av tematiska dagar med föreläsningar, workshops i logopediska ämnen, och sociala aktiviteter. Totalt finns plats för ca 100 studenter och vanligen deltar 4–6 KI-studenter från termin fyra och sex, samt 1–2 lärare. Till 2020 var 5 studenter anmälda men kursen ställdes in på grund av

Covid-19. Sommarskolan ger inte underlag för tillgodoräknande men är en möjlighet till ett kortare utbyte till en lägre kostnad, tillgång till ett internationellt nätverk och en omvärldsorientering i yrket. Studenterna deltar till exempel i en postersession där de presenterar sitt utbildningsprogram och hur yrket ser ut i hemlandet. Erfarenheterna från deltagandet sprids informellt bland studenter, och vid informationstillfällen där tidigare deltagare bjuds in.

Sommarskolans upplägg och organisation

Vid slutet av varje års sommarskola skapas ett program inför nästa år. Deltagande institutioner kan därefter ansöka om att koordinera en tematisk dag vid nästa års kursvecka. Formatet för sommarskolan likväl som organisationen har utvecklats över åren och nätverket har nu utöver programkommittén en styrgrupp som möts under året. En framgångsfaktor har varit att det är en hängiven grupp av kollegor som är engagerade i konsortiet. En förutsättning för att starta en liknande aktivitet är att en av parterna åtar sig att vara koordinator för att ge kontinuitet till arbetet. Utöver det behöver det finnas personer med intresse och möjlighet att ge tid åt förberedelserna under året.

Ringar på vattnet för andra samarbeten och mobilitet

En vinst med nätverket kring sommarskolan är att det har gett upphov till andra mobilitetsaktiviteter. Ett exempel är 2019 då sommarskolan hölls i Taiwan. Tidpunkten för programmet samordnades då så att det överlappade med en internationell konferens som deltagare i konsortiet var involverade i. Det möjliggjorde för lärare att resa på forskningsmedel för deltagandet i konferensen och att samtidigt kunna delta i sommarskolan. De fem KI-studenter som deltog i sommarskolan fick även de möjlighet att delta under en av konferensdagarna.

Sommarskolan har även gett upphov till lärarmobilitet då de deltagande lärarna knyter kontakter och utbyter erfarenheter med kollegor i andra länder. Ur detta har lärarutbyten via Erasmus och forskningssamarbeten kommit; för KI:s till exempel år 2019 med Hanze University of Applied Sciences i Nederländerna.

Ytterligare en vinst av konsortiet är att programmet har ett upparbetat nätverk att gå till för att starta virtuella aktiviteter. Under 2020 gick fyra partners i nätverket samman för att i september ge 167 studenter en uppgift att lösa virtuellt i blandade studentgrupper. Uppgiften handlade bland annat om att jämföra olika aspekter av yrkesutövningen i olika länder. De KI-studenter som deltog gjorde detta inom kursen *Övergång till professionell autonomi*, där ett av lärandemålen handlar just om förståelse för yrket i andra länder.

Logopedprogrammets erfarenhet är att samarbeten där det både finns studentutbyten och forskningssamarbeten har god potential att vara mer hållbara. Att kunna kombinera utbyten både inom forskning och utbildning kan också förenkla finansiering av resor för samverkan på olika nivåer.

3.3 Utresande studenter på examensarbete, projekt, och praktikplacering

Flera KI-studenter är på utlandsvistelse under utbildningen utan att det räknas in i statistiken för utbytesperioder. Dessa utlandsvistelser sker under examensarbetet eller som praktikplacering. Utbytet kan vara inom avtal eller organiserat på egen hand av studenten (som så kallad ”freemover”).

Det vore önskvärt att dessa mobiliteter skulle vara möjliga att följa upp på ett enklare sätt, exempelvis genom att vara utsökbara ur Ladok via en egen kurskod eller på annat vis. Genom att kunna söka ut dem i Ladok skulle också arbetet med KI:s årsredovisning förenklas.

Utresande studenter (examensarbetskurs)

Kursansvariga för examensarbetskurserna kontaktades separat per e-post med en fråga om hur många studenter som hade genomfört datainsamling utomlands under examensarbetet för åren 2018–2020. Inkomna svar redovisas i tabellen nedan. I och med Covid-19-pandemin var den stora majoriteten av studenterna tvungna att avbryta sina utlandsvistelser år 2020.

Läkarprogrammet sticker ut med ett stort antal studenter som anordnar sina projekt utomlands på egen hand.

Antal utresande	2018	2019	2020
Kandidatprogrammet i biomedicin	14	8	11
Biomedicinska analytikerprogrammet	0	1	2
Masterprogrammet i biomedicin	8	9	2
Masterprogrammet i bioentreprenörskap	5	16	4
Masterprogrammet i hälsoinformatik	4	2	4
Masterprogrammet i folkhälsovetenskap	2	2	2
Masterprogrammet i nutritionsvetenskap	0	0	3
Läkarprogrammet	23	24	9
Totalt	56	62	37

Masterprogrammet i folkhälsovetenskap rapporterar att ytterligare ca 1–2 studenter per år har rest utomlands under kortare tid för att förstå kontexten av den data de analyserar.

Praktikplacering, masterprogrammet i bioentreprenörskap

På masterprogrammet i bioentreprenörskap förekommer studenter som gör en praktikplacering utomlands där studenterna är registrerade på en kurs på KI.

Antal utresande	2018	2019	2020
Masterprogrammet i bioentreprenörskap Kurs: Praktikplacering 2, 18 ECTS (4BP035)	12	6	0

Forskningsprojekt, masterprogrammet i biomedicin

På masterprogrammet i biomedicin finns möjlighet att under termin 3 anordna utbyte på egen hand som tillgodoräknas på nedanstående kurs.¹⁹ Studenterna är registrerade på kursen på KI.

Antal utresande	2018	2019	2020
Masterprogrammet i biomedicin Kurs: Forskningsprojekt 16,0 ECTS (4BI097)	3	1	0

Utresande studenter (Erasmus Traineeship)

Innan uttagen examen men senast sex månader efter avklarat examensarbete har KI-studenterna även möjlighet att göra ett Erasmus traineeship (det vill säga även under sommarledighet under pågående utbildning). Denna praktikperiod sker utan koppling till en kurs vid KI och utan kontaktperson vid KI. Studenten kan inte tillgodoräkna praktikperioden men kan få den noterad i sitt Diploma Supplement innan hen tar ut examen.

Antal utresande	2018	2019	2020
Erasmus Traineeship innan uttagen examen	11	8	0

Källa: Uppgifter från Student- och Karriärservice

¹⁹ Se Option 2, 16 credits project: <https://education.ki.se/student/exchange-studies-masters-programme-in-biomedicine>.

3.4 Virtuella mobilitet

För utbildningsverksamhetens del under 2020 har Covid-19-pandemin inneburit en snabb omställning till virtuella undervisningsformer och det händer fortsatt mycket på området. Det är därför värt att återvända till frågan om vilka virtuella utbyten som sker. De enkätsvar som har inkommit (augusti 2020) visar att det sker flera spännande aktiviteter på programmen. En uppföljande fråga ställdes vid Internationaliseringsforum (16 november).

Flera av programmen har redan eller håller på att utarbeta virtuella samarbeten. Flera rapporterar att de tror att dessa samarbeten kan bli lättare att anordna i framtiden tillsammans med utländska universitet tack vare den digitalisering som pandemin medför. Ett av programmen påtalar att virtuell mobilitet särskilt skulle kunna passa studenter på de ettåriga magisterprogrammen.

Exempel på virtuella samarbeten som redan har genomförts

- Arbetsterapeutprogrammet rapporterar om ett samarbete med två universitet i Kanada och Australien.
- Barnmorskeprogrammet höll under HT 2017–2019 kursen "Intercultural perspectives on reproductive health, 4.5 ECTS" under termin 1 på programmet tillsammans med två utländska lärosäten. Läs mer nedan.
- Fysioterapeutprogrammet är involverat i två virtuella utbyten. Det ena, ett projekt som finansieras via STINT, sker under termin 6 mellan KI och två lärosäten i Holland och Sydafrika. En utmaning har här varit att matcha terminstider och tidszoner. Programmet analyserar även möjligheten att ingå i ett virtuellt/fysiskt utbyte som har startats via nätverket ENPHE där studenter från olika europeiska länder möts digitalt under två månader för att sedan avsluta med en fysisk träff.
- Logopedprogrammet ingår i ett internationellt nätverk för institutioner där logopedutbildning ges. I september 2020 genomfördes för första en gemensam digital utbildningsaktivitet i samarbete tre internationella partners där studenterna fick genomföra uppgifter i institutionsblandade grupper i syfte att få ökad insikt om utbildning och logopedisk verksamhet internationellt. Läs mer ovan under Korttidsmobilitet.
- Masterprogrammet i biomedicin utvecklar OERs (open educational resources; öppna digitala lärresurser) tillsammans med deltagande lärosäten i konsortiet NordBioMedNet (universiteten Bergen, Odense, Turku, Eastern Finland). KI:s deltagande finansieras via NordPlus och Erasmus+. KI har här skapat en MOOC inom bioetik som KI-studenterna och de andra studenterna inom nätverket läser.²⁰ I den nya utbildningsplanen för masterprogrammet (4BI21, från HT21) kommer OERs från partneruniversiteten att erbjudas som valbara kurser på termin 1 på

²⁰ Information om kursen: <https://www.edx.org/course/the-ethics-of-biomedicine>.

programmet (4,5 ECTS). Kursmaterialet ges då online med lokal examination vid KI. Programmets förhoppning är att i framtiden möjliggöra att studenterna vid de olika universiteten tar kurserna vid samma tidpunkt för att kunna interagera.

- Masterprogrammen i folkhälsovetenskap och global hälsa berättar att virtuella utbyten sker mellan forskare på utländska lärosäten och KI-forskare som även undervisar på programmet, vilket når studenterna genom att de får ta del av exempel från olika projekt och kontexter.
- Optikerprogrammet rapporterar att de har haft ett virtuellt utbyte i form av tre universitet som har hållit live-föreläsningar för studenterna.
- Tandläkarprogrammet har haft en digital presentation tillsammans med ett företag samt gemensamma utbildningsseminarier är planerade med Makerere University i Uganda (via utbytesavtalet Linnaeus-Palme). Tandläkarprogrammet är även i uppstarten av ett virtuellt samarbete med Academic Center for Dentistry Amsterdam (ACTA). Än så länge har studenterna på tandläkarprogrammet ombetts att förbereda filmer om kliniken som de ska dela med sig av till studenterna på ACTA. Framöver är planen att även erbjuda föreläsningar.
- En internationell onlinekurs som ges vid KI är Two2Tango. Kursen ges mellan 12 universitet i Europa som organiseras av Unit for Teaching and Learning (UoL) med syfte att stärka den pedagogiska, kulturella, och språkliga kompetensen för att undervisa i det internationella klassrummet.²¹

I samband med detta avsnitt kan nämnas att Arbetsterapeutprogrammet erbjuder inkommande studenter att delta online i följande kurser:

- 1AR035 Participation and Environment, 7.5 ECTS.
- 1EE104 Professional Identity within Healthcare from a Global Perspective, 3 ECTS.
- 1EE021 Community and Home Based Rehabilitation - Cultural Perspectives, 7.5 ECTS.
- 1EE001 Analyses of Literature from an Occupational Perspective, 3 ECTS credits.

²¹ Information om kursen: <https://staff.ki.se/two2tango-tandems-for-teaching-in-english>.

Intervju: Barnmorskeprogrammets onlinekurs – virtuella utbyten redan 2017

Under HT 2016 kom KI-direktiv om att ge kurser på engelska, och med stöd från KI centralt (UoL) gjordes en tidigare kurs på Barnmorskeprogrammet om till engelskspråkig. Kursen heter idag *Global sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter 4,5 ECTS* och ges på termin 1.²² Under VT 2017 hade sedan barnmorskeprogrammet besök av utbyteslärare från både Malawi och Holland, och det var under denna period som idén väcktes att göra kursen kollaborativ. I dagsläget ges kursen endast för svenska studenter men under 2017–2019 gavs kursen mellan dessa tre lärosäten.

Utmaningar

Tekniken var en utmaning under de år som lärosätena i Holland och Malawi deltog. Föreläsningar spelades in på förhand och studenterna fick lösa gemensamma gruppuppgifter i PingPong. Studenterna i Malawi hade dock så pass utmanande tekniska förutsättningar att mycket av kursens information även behövdes delas via mobiltelefoni (WhatsApp). För partnern i Holland var det svårt att matcha den svenska terminstiden och de holländska studenterna var tvungna att studera på sitt höstlov. Därtill så fanns ett kunskapsglapp mellan de holländska studenter (termin 3) och KI-studenterna (termin 1). Vad gäller gruppen från Malawi så var tekniken den mest utmanande faktorn, tillsammans med ett behov att anpassa sig till rådande semestertid i landet som läggs när temperaturen är som högst.

Tips från programmet

Trots utmaningarna så är erfarenheten från barnmorskeprogrammet att det kommer en stor vinst av att inte rädas ny teknik och i att våga testa ett nytt upplägg. För programmets egen del har kursen för närvarande inga interaktiva studentutbyten, men kommer framöver att ta in gästföreläsare virtuellt från England och Uganda.

De råd som programmet ger är att lägga mycket förberedelsetid dels till tekniken, dels till att göra konsekvensanalyser i allt från tidsplanering till gemensamma bedömningsgrunder. Ytterligare ett råd är att inledningsvis testa virtuella utbyten under kortare moment à 1–2 veckor. Detta då det krävs närvaro av lärare dagligen i studenternas chattforum för att hålla energin uppe. Sist men inte minst: var flexibel och våga testa!

²² Information om kursen: <https://utbildning.ki.se/student/global-sexuell-och-reproduktiv-halsa-och-rattigheter-45-hp/2bm026>.

Erfarenheter av online-undervisning med internationella studenter

Masterprogrammet i bioentreprenörskap och masterprogrammet i hälsoinformatik är två av de globala masterprogrammen som under hösten har haft digital undervisning med internationella studenter som har deltagit från sina hemländer. Samlade erfarenheter från undervisande personal på dessa program:

Upplägg, logistik och teknik

1. Masterprogrammet i bioentreprenörskap använder en blandning av förinspelade filmer och digitalt material tillsammans med live Zoom-föreläsningar/-gruppövningar. De använder Canvas, Zoom, och Miro (digital whiteboard, till exempel till post-it-övningar). De försöker aktivt att undvika att spela in Zoom-föreläsningar då de upplever att det inte uppskattas på samma sätt av studenterna och att det inte håller en god pedagogisk nivå.
2. Masterprogrammet i hälsoinformatik använder sig också av en blandning av online- och förinspelat offline-material.
3. Förinspelade föreläsningar gör att studenter i alla tidszoner kan ta del av undervisningen eller om studenter har haft tekniska problem, till exempel sämre internetuppkoppling. Interaktiva undervisningstillfällen har också fungerat bra, särskilt när alla studenter befinner sig i närliggande tidszoner.
4. Några studenter hade sämre internetuppkoppling och problem att streama video direkt i Canvas. Den förinspelade föreläsningen delades då istället via fildelning.
5. Det finns en storleksbegränsning för uppladdning i Canvas (3 GB), vilket kan bli en teknisk begränsning för att kunna ladda upp många föreläsningar eller inspelade seminarier.
6. Klockan 14.00 CET är en tid som passar för föreläsningar för de flesta andra tidszoner. Det är sent för kinesiska studenter, men inte för sent (kl. 21.00). Tydlig kommunikation om att undervisningen ibland kan ske på udda tider har fungerat bra.

Social interaktion och samvaro

Att skapa social samvaro kräver arbete. Kurslärarna har gjort detta på flera sätt:

7. Live workshop i början av kursen där studenterna delades in i grupper för slutuppgiften. Det gjorde att de snabbt kom in i sin grupp.
8. De studenter som är på campus blandas i grupper med de som är online.
9. Breakout rooms upplevs positivt, och gör bland annat att föreläsningarna hålls interaktiva och studenterna ges tillfälle att diskutera uppgifterna.
10. Att öppna video-mötet 30 minuter innan lektionsstart och stanna kvar 30 minuter efteråt ger tid för småprat och att socialisera.
11. Online-tillfällen med bara Q&A och diskussion.
12. Online ”fika hour”.

Andra upplevelser

13. En lärare på en fristående kurs berättar att det har varit positivt att ge kursen online då det har möjliggjort deltagande för personer som bor i andra delar av Sverige och som har bra bakgrund för kursen.
14. Onlineundervisningen är flexibel vilket upplevs positivt. Studiebesök har dock inte varit möjligt att ersätta; studenterna har bett att få följa med nästa år istället.
15. Den största utmaningen tillsammans med den sociala interaktionen är att göra bra examinationer.

3.5 Övriga former av mobilitet

3.5.1 Studieresa/studiebesök utomlands

Studieresor eller studiebesök utomlands förekommer på flera av programmen som har besvarat enkäten.

Uppskattat antal deltagare	2018	2019	2020
Totalt uppskattat antal deltagare	Ca 25	Ca 25	Ca 2

Även för denna mobilitetsform nämner några av programmen att Covid-19-pandemin har förhindrat studiebesök som planerades för 2020. Andra svårigheter som omnämns i enkäten är kostnaden för studieresor/studiebesök, samt att utbildningsprogram som förutsätter samtidigt yrkesarbete försvårar denna typ av läraktiviteter.

Besöken/resorna kan ske i kombination med andra aktiviteter, exempelvis i samband med kontaktresor för uppstart eller uppföljning av utbytesavtal, eller i anslutning till konferenser. Ett exempel på detta är logopedprogrammet som 2016 med lärare/personal från Enheten för logopedi besökte ett universitet i USA med vilket de har utbyten och gemensamma aktiviteter båda inom ramen för grundutbildning, forskarutbildning och forskning. Under samma resa deltog flera ur personalen också i en internationell konferens i Kanada.

Efter att ett avtal finns på plats kan avtalet potentiellt nyttjas för att för att genomföra studieresor. Optikerprogrammet berättar till exempel om planer för korta utbyten på ca 1–2 veckor inom ramen för ett nystartat utbytesavtal, med syftet att inspirera till vidare utbyte.

Masterprogrammet i folkhälsovetenskap delfinansierade en studentdriven aktivitet 2019 där ca 20 studenter från termin 3 reste till Köpenhamn för ett studiebesök vid WHO.

Masterprogrammet i toxikologi anordnar sedan 2004 en studieresa till European Commission Joint Research Centre (JRC) i Italien, under slutet av programmet. Under besöket har JRC delat sin kunskap och erfarenhet om alternativ till djurtester. Studenterna har både individuella uppgifter och grupparbete under studieresan. 2017 och 2019 anordnades besöket på JRC som en sommarskola där även andra europeiska master- och PhD-studenter samt juniora toxikologer deltog. 2019 deltog 24 studenter och sju personer från IMM. Läs mer i studenternas detaljerade reserapport som finns att ladda ned från: <https://ki.se/en/imm/highlights-and-activities-during-the-programme>.

3.5.2 Besök på KI av internationella studenter och/eller lärare

Programmen rapporterar att de kontinuerligt får besök av internationella lärare. Dock är de nedan rapporterade antalen endast uppskattningar, då statistik ej förs över antalet. Gissningsvis är antalet besök många fler, och det är svårt att uppskatta hur dessa besök kommer till nytta för studenterna och lärarna.

Uppskattat antal deltagare	2018	2019	2020
Totalt uppskattat antal deltagare (lärare och studenter)	Ca 55	Ca 65	Ca 10

När utländska lärosäten genomför kontaktresor eller jobbskuggning vid KI en potential i att deltagandet kan komma fler av KI:s studenter till nytta, exempelvis genom gästföreläsningar inom utbildningen vilket flera av programmen rapporterar om.

- Ett exempel på jobbskuggning är biomedicinska analytikerprogrammet som under en veckas tid i maj 2019 tog emot en lärare från Spanien. Läraren satt med vid föreläsningar, träffade KI-lärare för att prata om programmet och undervisning av olika ämnen, samt besökte olika sjukhuslaboratorier för att träffa studenthandledare för den verksamhetsförlagda utbildningen inom programmet. Ytterligare ett besök skedde under 2019 med två lärare från Portugal. Syftet där var att lära mer om programmet och undersöka möjligheter för ett utbytesavtal.
- Tandläkarprogrammet har tagit emot inresande studenter som följer utvald studentrepresentant på dennes ordinarie kurs/kurser under ca 3–4 dagar. Vanligen ca 5 studenter/år. Enligt information från Odontologiska föreningen så har inga studenter tagits emot under 2020 eller 2019.
- Under 2019 stod KI (läkarprogrammet) värd för IMEX (International Medical Educators' Exchange) med deltagare från flera länder.
- Tandläkarprogrammet anordnade Joint Symposiums 2018–2019 för alla lärare.
- Masterprogrammet i bioentreprenörskap tar årligen emot lärare och studenter till ett *boot camp* som drivs tillsammans med ett universitet i USA.
- Masterprogrammet i biomedicin har tagit emot besök av studenter vid ett lärosäte i Schweiz. Studenterna fick en rundvisning, presentationer, samt träffade befintliga KI-studenter.

Intervju: Bootcamp i medicinsk innovation (Unit for Bioentrepreneurship)

Stockholm School of Entrepreneurship (SSES) är ett initiativ mellan KI, KTH, Handelshögskolan i Stockholm, SU, och Konstfack. SSES har interdisciplinära kurser inom innovation och entreprenörskap och ansvarig institution vid KI är Unit for Bioentrepreneurship (UBE). Flera SSES-kurser är valbara under termin 2 på masterprogrammet i bioentreprenörskap.²³

Inom SSES anordnas sedan ett antal år även ett s.k. *bootcamp* tillsammans med The Carlson School of Management (University of Minnesota). 30 deltagare från SSES och Carlson deltar årligen i en 10-dagars workshop/bootcamp i *Medical Innovation*²⁴ varav majoriteten av de 15 deltagarna via SSES kommer från KI. Studenter från masterprogrammet i bioentreprenörskap har möjlighet att delta i programmet utan kostnad genom att söka till SSES. KI-deltagarna kommer vanligen från slutet av termin 4 på masterprogrammet eller är studenter på forskarnivå. 2020 hölls bootcampet digitalt, men det anordnas vanligtvis på plats i Stockholm/KI.

KI-studenternas deltagande är inte poänggivande, till skillnad från för de amerikanska deltagarna, men utgör en möjlighet att få testa kunskaperna från utbildningen i en verklighetstrogen miljö. Det sker här ett utbyte inte bara mellan amerikanska och svenska arbetsätt utan även mellan disciplinerna medicin och management med de deltagande studenterna och lärarna. Under programmet får deltagarna lära sig verktyg för att göra en marknadsanalys av en ny medicinsk innovation, samt att skapa en affärsplan för denna. Programmet inkluderar föreläsningar, workshops, studiebesök, och kontakter med entreprenörer och företagsledare. Ett deltagande ger därtill perspektiv på de amerikanska studenternas studie- och arbetsvillkor och tillgång till ett nätverk.

En förutsättning för att utveckla en liknande aktivitet är finansiellt stöd samt en öppenhet för nya undervisningsformer, menar koordinatören vid UBE. Potential finns även för utveckling av bootcampet dels genom utökad finansiering, dels genom att utveckla programmet till en poänggivande kurs.

²³ Information om valbara kurser: <https://education.ki.se/student/elective-courses>.

²⁴ Information: <https://www.sses.se/event/medicalinnovation/>.

3.5.3 Deltagande och anordnande av internationella konferenser

Deltagande i internationella konferenser

Majoriteten av programmen rapporterar om olika former av deltagande i internationella konferenser och de flesta av programmen lyfter att lärarna är flitiga deltagare i internationella konferenser. Detta belyser lärarnas roll i att föra vidare internationella erfarenheter inom utbildningen.

Uppskattat antal deltagare	2018	2019	2020
Totalt uppskattat antal deltagare	Ca 100	Ca 110	Ca 10

Flera program rapporterar även att ett antal studenter årligen deltar vid internationella utbildningskonferenser utomlands, så som till exempel AMEE (läkarprogrammet, biomedicinska analytikerprogrammet), ENHPE (fysioterapeutprogrammet) och ENOTHE (arbetsterapeutprogrammet). Några av programmen lyfter att det är svårare med finansiering för studenter inom grundutbildningen än inom forskarutbildningen.

Den digitalisering som följer av Covid-19-pandemin skulle kunna utgöra en möjlighet till större deltagande, då ingen omkostnad för resor, boende, med mera krävs och inte heller någon restid. Magisterprogrammet i nutritionsvetenskap nämner till exempel att studenterna under examensarbetet VT 2020 fick möjlighet att delta gratis i en internationell nutritionskonferens online. Ett annat exempel på digitalt deltagande är biomedicinska analytikerprogrammet där flera lärare på programmet deltog i AMEE-konferensen i september 2020 (som i år anordnades online) med posters och presentationer. Även läkarprogrammet deltar årligen vid AMEE med studenter och lärare.

Masterprogrammen i folkhälsovetenskap och global hälsa önskar öka sitt deltagande i internationella konferenser. Studenter har deltagit när internationella konferenser har arrangerats i Stockholm och programmet har då bidragit till deltagaravgiften.

Ett exempel där studenter från grundutbildningen har deltagit fysiskt är från logopedprogrammet där fem studenter som år 2019 deltog i en sommarskola i Taiwan också deltog vid en internationell konferens – läs mer under Korttidsmobilitet.

Fysioterapeutprogrammet är medlem i organisationen ENPHE. Vid ENPHE-konferenserna deltar lärare och studenter vår och höst. Läs mer om detta under avsnittet Tillvaratagande av erfarenheter.

Anordnande av internationella konferenser

Det är inte lika vanligt förekommande i enkätsvaren att programmen själva anordnar internationella konferenser. Även om en konferens inte organiseras

inom ramen för utbildningsprogrammet, utan på institutionen, så utgör detta en möjlighet för studenter att få internationella perspektiv på utbildningen utan att lämna campusområdet.

Uppskattat antal deltagare	2018	2019	2020
Totalt uppskattat antal deltagare	Ca 175	Ca 10	0

- Tandläkarprogrammet höll 2018–2019 Joint Symposiums med deltagare från Kina (Shanghai, Hong-Kong) samt Singapore.
- KI (arbetsterapeutprogrammet) har varit värd för ENOTHE-konferensen.
- Enheten för logopedi har, organiserat av sektioner/forskargrupper på enheten, varit värd för ICPLA (i samarbete med Institutionen för lingvistik, SU) samt haft medarbetare som har deltagit i bland annat Interspeech.
- Barnmorskeprogrammet anordnade 2018 en International Day Conference med lärare på programmet tillsammans med inkommande utbytesstudenter och lärare (uppskattningsvis 130 deltagare).
- Fysioterapeutprogrammet kommer HT 2021 att ansvara för ENPHE-konferensen (tillsammans med flera medlemmar från Sveriges fysioterapeutprogram).

3.5.4 Internationella veckor/mobilitetsveckor

Ett antal program rapporterar att de anordnar någon form av mobilitetsvecka/mobilitetsdag. De internationella handläggarnas verksamhet beskrivs ej här men även de anordnar informationsträffar för presumtiva utbytesstudenter.

Biomedicinska analytikerprogrammet anordnar varje år en dag för internationalisering och mobilitet. Deltagande är obligatoriskt för T2 och T4 BMA-studenter. Från 2021 kommer även studenter vid magisterprogrammet i diagnostisk cytologi att delta. Lärare är också välkomna att delta.

Arbetsterapeutprogrammet har en internationell vecka som ingår som ett moment i den internationella och interprofessionella kursen Community- and Home Based Rehabilitation - Cultural Perspectives (7.5 ECTS): 1EE104 Professional Identity within Healthcare from a Global Perspective, 3 ECTS. Under 2020 genomfördes veckan digitalt med lärare och studenter från partneruniversitet.

3.5.5 Övriga aktiviteter

Avslutningsvis ställdes en enkätfråga om övriga aktiviteter som handlar om internationell mobilitet och utbyte av internationella erfarenheter av olika slag. De aktiviteter som inte passar in annanstans i rapporten rör främst samarbete mellan forskning och utbildning som kommer studenter till nytta.

- Enheten för logopedi anordnar forskningsseminarier ca 1 gång/månad och har årligen internationella gäster. Disputationer, ofta med utländska opponenter, samordnas vanligen med ett forskningsseminarium.
- Masterprogrammet i bioentreprenörskap erbjuder valbara kurser genom Stockholm School of Entrepreneurship.
- Masterprogrammen i folkhälsovetenskap och global hälsa påtalade att det finns ett utbyte mellan forskning och utbildning i handledning av studenter och/eller i studenternas medverkande i forskningsprojekt. Ett exempel är handledare i Sydafrika som tillsammans med KI-forskare handleder studenter i Sverige på material från Sydafrika.
- Även på program som inte har möjlighet till traditionella studentutbyten, så som psykoterapeutprogrammet, så har lärarna internationella nätverk vilka kommer studenterna till nytta.
- Tandhygienistprogrammet har deltagit i två EU-projekt (2015–2017; 2016–2018) varav i det senare som koordinator. Dessa projekt har involverat undervisningen på olika sätt.
- Tandläkarprogrammet har samarbete avseende forskning och utbildning i Singapore, vilket har medfört flera utresande och inresande besök för flertalet av lärarna.
- Fysioterapeutprogrammet har utnyttjat internationella kontakter för att möjliggöra utbyte av erfarenheter och praxis avseende fysioterapeutens roll i olika kulturella kontexter. Programmet lyfter också betydelsen av att diskutera kulturella aspekter på hemmaplan avseende kommunikation och relation mellan patient och terapeut.

3.6 Lärarmobilitet

Då flera av frågorna i enkäten är ställda både gällande studenter och lärare bör avsnitten om studentmobilitet läsas för att få bilden av lärarmobiliteten på KI.

Inresande lärarmobilitet förekommer på ca 2/3 av programmen som har besvarat enkäten. Frågan är ställd för att inkludera lärarmobilitet oavsett om den sker via avtal eller ej. Annan mobilitet än den som registreras i officiell statistik förekommer alltså. Enkätsvaren visar även här på effekten av Covid-19-pandemin.

Antal inresande lärare	2018	2019	2020
Totalt uppskattat antal lärare	Ca 30	Ca 30	1

Översikten från KI:s årsredovisningar visar att den registrerade lärarmobiliteten har legat på en liknande nivå under de senaste åren.

ÅR	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	TOTAL
UT, antal	37	60	38	41	32	34	32	274
IN, antal	30	29	32	30	24	43	36	224

Källa: KI:s årsredovisningar 2013–2019.

Intervju: Lärarmobilitet – erfarenheter från barnmorskeprogrammet

Det personliga engagemanget för internationella frågor är av stor vikt för den lärarmobilitet som sker på barnmorskeprogrammet. Traditionellt sett finns ett starkt intresse för internationella frågor inom professionen. Svenska barnmorskor har redan i utbildningen blicken mot omvärlden och genom exempelvis *International Confederation of Midwives*, som håller stora återkommande kongresser, så sprids information om barnmorskeyrket och de utmaningar som finns i andra länder.

Det finns även ett stort intresse från omvärlden. Utbildningen och professionen så som den är uppbyggd i Sverige och på KI – med både förlossningsvård samt sexuell och reproduktiv hälsa – särskiljer sig från utbildningen i många andra delar av världen – något som är attraktivt för inkommande lärarmobilitet. Det finns följaktligen positiva krafter både inifrån och utifrån.

Längre lärarmobilitet samordnas med studentmobilitet och klinik

Den längre utresande lärarmobiliteten på programmet samordnas med studentmobiliteten inom Linnaeus-Palme-utbytet. Under detta utbyte skriver studenterna uppsats på plats i Malawi samt har förlossningspraktik. Läraren i den praktiska kursen är den som gör utbytet och finns således på plats för att stötta studenterna. Med på utbytet är även en klinisk adjunkt (som vanligtvis

handleder på klinik i Sverige). En av avsikterna med att skicka två lärare är att de kan stötta varandra och studenterna i en miljö som skiljer sig väldigt mycket från Sverige.

Programmet har intentionen att bygga upp ett hållbart system där en lärare åker i två omgångar för att under det andra tillfället introducera en ny kollega. Utbytet är även ett sätt att stimulera hållbar samverkan med kliniken i Sverige; att visa uppskattning för den roll kliniken själva spelar i att ta emot barnmorskestudenter och utbytesstudenter. Det personliga internationella engagemang som finns under utbildningen följer med barnmorskorna ut i arbetet i den kliniska verksamheten och det är uppskattat att göra internationella utbyten.

Inkommande lärarmobilitet

Den inkommande lärarmobiliteten följer samma idé som den utresande i att kliniken involveras. De inkommande lärarna brukar föreläsa inte bara på utbildningen utan även på kliniken vilket bidrar till positivt till samverkan och att kliniken blir involverad i utbytesverksamheten överlag. En erfarenhet från barnmorskeprogrammet är att inkommande lärarmobilitet är enklare att anordna, givet ett flexibelt förhållningssätt kring att utbytet inte är fullt ut planerbart. Ett exempel som gör detta tydligt är utbytespartnern i Malawi som vid ett tillfälle tvingades skjuta på utbytet på grund av en kraftig värmebölja i hemlandet.

Kortare utbyten samordnas med internationell vecka

I programmets kortare mobilitetsperioder med Holland upplevs inte samma behov att skicka lärare och studenter under samma period. Det är också enklare att genomföra kortare lärarmobilitet hit – lärarteamet på programmet är inte så stort vilket innebär att det är schemamässigt svårt och sårbart om en av kollegorna är borta längre än en vecka. Utbytet med Holland samordnas vanligtvis med en internationell vecka där KI bjuds in; även här deltar både lärare från KI och från kliniken i Sverige.

En gemensam ansträngning

Något som programmet framhåller är den gemensamma ansträngning som ligger bakom en lyckad lärar- eller studentmobilitet. Av avgörande vikt är de sociala kontakter och det sociala kitt som håller ihop de människor som samordnar utbytet; både i inhemska och utländska kontakter med kliniker, lärosäten och studenter, och även vad gäller central avtalshandling och stöd till utbytesstudenterna från utbildningsförvaltningen.

3.7 Studentdriven mobilitet

Ingen större grupp studenter har kontaktats i projektet. I projektets uppstart fanns en tanke om att göra fokusgruppsundersökningar bland studenterna men för att på ett rättvisande sätt ta in studenternas input så lämnar projektet istället vidare till styrgruppen att undersöka anledningar till att olika studentgrupper deltar eller ej i utbyte (läs vidare under 7.5 Förslag till KI-internt projekt: Breddad rekrytering till internationell mobilitet).

Däremot har projektet varit i kontakt med enskilda studenter i Medicinska föreningen och Odontologiska föreningen för att ställa frågor om föreningarnas egna internationella verksamheter.

Odontologiska föreningen har i samverkan med tandläkarprogrammet organiserat mottagande av studenter som har följt en studentrepresentant under dennes kurs.

Medicinska föreningen (Läkarsektionen) har mottagit finansiellt bidrag för deltagande i AMEE-konferensen. IFMSA (International Federation of Medical Students' Associations), som organiserar korta utbyten under somrar och annan ledighet, är enligt uppgift fränkopplat MF.

4. Externa internationella projektstudenter

Projektet har haft i uppdrag att undersöka antalet externa internationella studenter som deltar i projekt i forskargrupper på KI. Det saknas i dagsläget en enkelt överblickbar information om denna grupp. Dessa personer kommer inte till KI via utbytesavtal och deras period på KI hanteras därför inte av de internationella handläggarna för utbytesstudenter. Istället tar personerna kontakt direkt med institutionerna eller forskargrupperna för att anordna en placering.

Något som får förmodas förena denna grupp är ett behov av tillgång till KI-lokaler och system. Det centrala system som används för detta är UBW Anknutna (före detta Agresso). För att ta reda på mer kontaktades därför handläggare för UBW. En registrering i UBW kan bland annat ge personen en KI-e-postadress, tillgång till lokaler, möjlighet att boka lokaler, och åtkomst till system. Olika behörighet ges utifrån hur personen registreras. Kontakt togs även med de administrativa cheferna på KI:s institutioner, för att få en översiktlig bild av rutinerna kring anknötning samt vilket system som används.

Bland de svar som har inkommit framkommer att de inkommande studenterna registreras på olika vis. Ett sätt är att använda UBW. Ett annat sätt är att ha en lokal databas. Tillgång till KI-kort kan ges separat i passerkortssystemet och UBW kan användas i de fall studenten behöver en KI-mailadress, alltså uppkoppling mot KI-nätverk. Ytterligare några svarar att de inte tar emot denna typ av studenter och saknar en rutin för detta.

En dataexport gjordes ur UBW för att uppskatta antalet personer. Dataexport har inte gjorts ur något annat system, och som framkommit används UBW i olika utsträckning. En av de institutioner som använder en lokal databas meddelar att det rör sig om ca 30 personer i år (ca 50 personer ett normalår), ofta knutna till Erasmus. Svar har dock inte inkommit från alla administrativa chefer. De uppgifter som presenteras nedan ger därför inte hela bilden.

4.1 Dataexport ur UBW

Sammanfattningsvis ska de uppgifter som presenteras i detta avsnitt ses som ungefärliga. En uppföljning i UBW är svår att göra då inte alla institutioner använder samma kombination av ”Sysselsättning” och ”Anknötning/grund” samt att det är svårt att utläsa ur fritextsvar vilken typ av person som anknötningen gäller. Motiveringen till anknötningen är ett fritextsvar och i majoriteten av fallen går det inte att utläsa om det rör en extern internationell student eller ej. En hel del dataposter är migrerade från det gamla systemet (kallas ”migrerad”), eller är ”förlängning”, vilket försvårar analysen ytterligare.

Dataexporten gjordes för två typer av sysselsättningar: Sysselsättning 2 (”Student vid universitet/högskola”) samt Sysselsättning 4: (”Varken anställd eller student”).

UBW: möjliga val av ”Sysselsättning/försörjn.”

B1 Ny anknnytning / New affiliation x

Period för anknnytning

Från period* [] []

Till period* [] []

Disputerad [] []

Grund för anknnytning

Grund för anknnytning* [] []

Sysselsättning/försörjn.* [] []

Anställd vid företag/organisation	3
Anställd vid Region Stockholm	1
Student vid universitet/högskola	2
Varken anställd eller student	4

Anteckning

Sökordet ”student” för Sysselsättning 2 ”Student vid universitet/högskola” ger ca 90 potentiellt relevanta träffar. Då har en manuell rensning gjorts i sökresultaten bland annat för doktorander, externa studenter från kandidatprogrammet i nutrition (SU), samt träffar som uppenbart inte tillhör gruppen externa internationella studenter. Bland de ca 90 som kvarstår finns en blandning av ”masterstudent”, ”Erasmusstudent”, ”student från X/hos Y”, samt många andra dylika benämningar. Majoriteten av anknnytningarna har start- och slutdatum under 2019/2020.

Viktigt att notera i detta sammanhang är att det i gruppen externa internationella studenter även kan ingå studenter från andra lärosäten – nationella eller internationella personer – som anknutits till institution, likväl som studenter som redan har KI-kort men som behöver utökad access. Det går inte att avgöra från datan hur många personer som faller inom dessa kategorier. I vissa fall framgår att det är en student från ett annat svenskt lärosäte. Det går heller inte att avgöra om någon som har registrerats som ”student” är forskarstuderande.

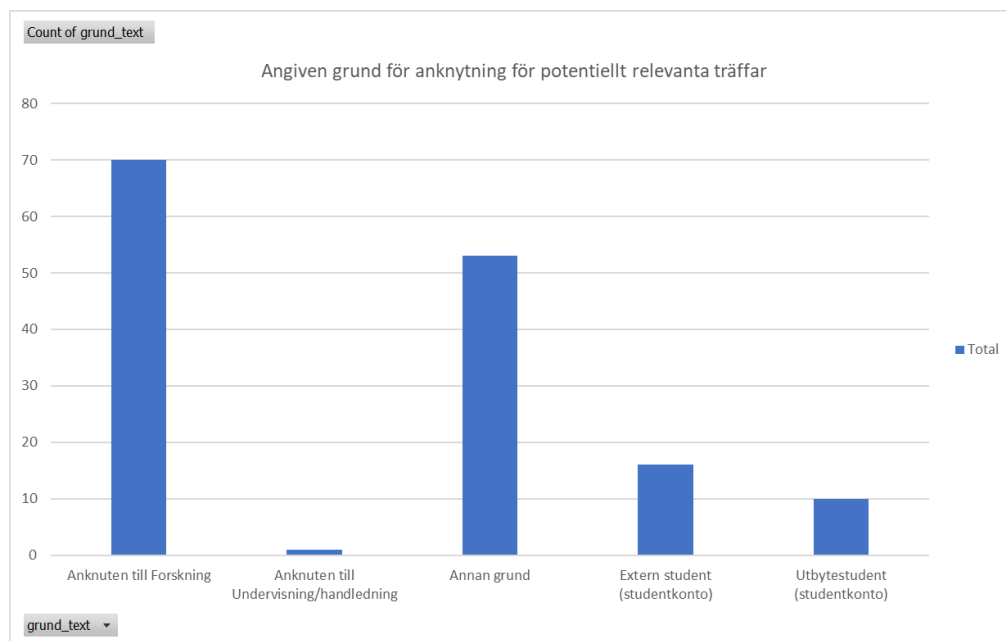
Sökorden ”internship”/”praktik” och dylikt ger sammantaget ca 45 tydligare träffar (ej samma individer som ovan). Dock kvarstår många poster där det inte går att utläsa vilken typ av person det rör sig om.

Motsvarande utsökning för sysselsättning 4: ”Varken anställd eller student” ger ca 10 träffar.

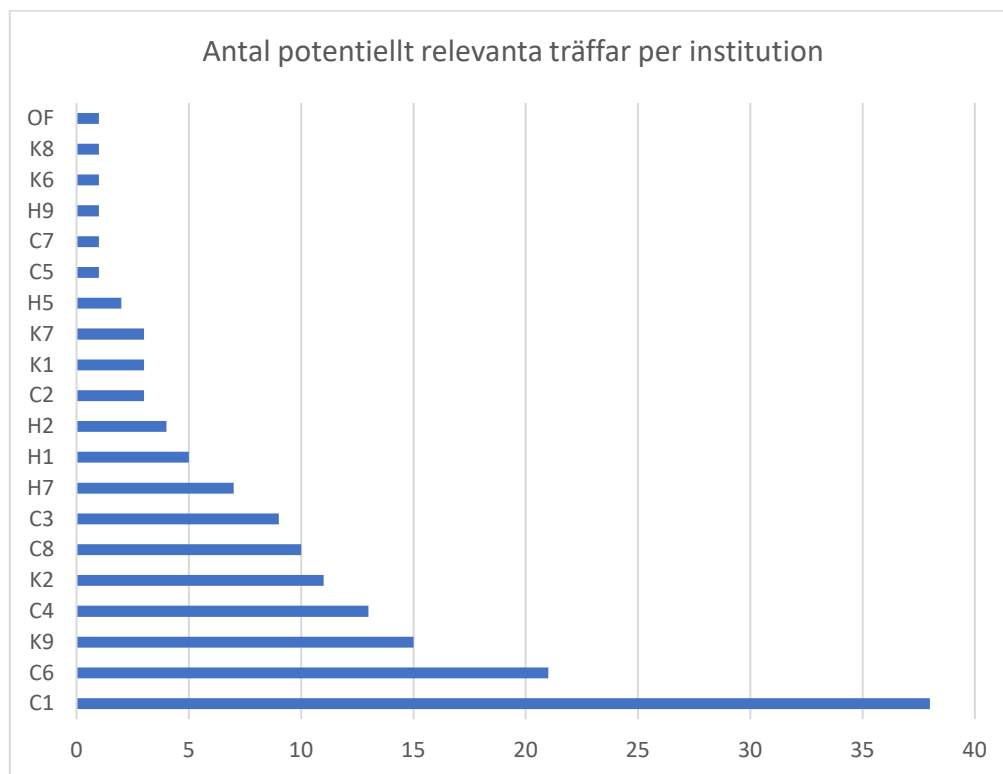
En annan möjlighet som undersöktes var huruvida passerkortssystemet registrerar uppgifter som skulle möjliggöra statistik kring antalet studenter. Passersystemet har inte den typen av uppgifter inlagda och kan därmed inte användas för att göra en utsökning.

Sammanfattningsvis finns det i dagsläget svårigheter med att genomföra en uppföljning av denna grupp inresande. Läs vidare under 7.4 Förslag avseende tillägg i systemet UBW.

Angiven grund för anknytning för de potentiellt relevanta träffarna

Antal potentiellt relevanta träffar per institution

5. Utmaningar och framgångsfaktorer kopplade till student- och lärarmobilitet

5.1 Utmaningar för studentmobilitet

På frågan i enkäten om vilka utmaningar som utbildningsprogrammen ser kring internationell studentmobilitet så är några teman återkommande.

Oro för att missa moment i undervisning eller inte kunna examineras i tid

Dels framkommer att programmen uppfattar att studenterna har en uppfattning att de riskerar att missa moment i undervisningen vid KI om de istället åker på utbyte. Detta kopplas till möjligheten till tillgodoräknande och att KI:s kurser har höga kurskrav som inte alltid anses kunna uppfyllas via utbytesstudierna.

Programmen ser även att studenterna är oroliga för att inte kunna examineras i tid. Detta kopplas till svårigheter att få ihop ”mobilitetsfönster” i KI:s utbildningsplaner med matchande kurser vid partneruniversitet. Skillnader i terminstider samt kurslängd lyfts även det som en utmaning, där flera andra länder därtill läser kurser parallellt under en hel termin istället för successivt som i Sverige. Progressionen av kurser på KI kan göra det svårt att hitta kurser utomlands som kan tillgodoräknas vid KI. Därtill kommer att de kortare påbyggnadsprogrammen på KI överlag har det tidsmässigt svårare att skicka studenter på utbyte.

Det kanske tydligaste exemplet på matchningsproblemet är psykoterapeutprogrammet, som dels är en internationellt sett ovanlig utbildning, som därtill ska ske parallellt med yrkesarbete enligt Högskoleförordningen.

Handledning, kliniska placeringar och VFU på engelska

En lösning på svårigheten att matcha kursinnehåll är att studenter gör utbytet under examensarbetet – en möjlighet som flera program ser. En utmaning som lyfts i samband med detta är dock att det kan vara svårt att hitta partneruniversitet utomlands som kan ordna handledning för examensarbetet eller VFU-placeringen på engelska. Logopedprogrammet lyfter till exempel att praktik ibland kan vara svårt framförallt i icke engelsktalande länder. Detta då det krävs en god språklig kompetens i det aktuella språket för att kunna bedöma och behandla språk och tal.

Både barnmorskeprogrammet och läkarprogrammet framhåller svårigheter med att hitta tillräckligt många VFU-platser. Kortare utbyten på 1–2 veckor för kliniska rotationer lyfts bland annat av Optikerprogrammet som en möjlighet för att få fler studenter att delta i utbyte.

Finansiella, sociala, och övriga omständigheter

Finansiella och sociala omständigheter gör det svårt för studenterna att åka utomlands på utbytesstudier menar flera av programmen. Dels innebär utbytet i

regel ökade omkostnader för resa, boende, med mera som studenten måste ordna med själv. Dels uppfattas att de äldre studenter som har familj och barn är mindre benägna att vilja delta i längre utbyten.

En utmaning som lyfts för studenter på globala masterprogram är att dessa studenter redan har rest utomlands för att komma till Sverige, dvs. de är redan mobila. Det gör att de inte upplever samma behov att göra utbyte under programmets, utöver under examensarbetet. Då söker de sig ofta till institutioner i hemlandet, för möjligheten till en vidare karriär. En komplicerande faktor för de utomeuropeiska studenter är att de kan behöva ansöka om visa för att göra utbytet, och i den processen behöva åka tillbaka till sitt hemland för att göra själva ansökan. För de ettåriga masterprogrammen är möjligheten till mobilitet begränsad till examensarbetet under termin 2.

5.2 Framgångsfaktorer för studentmobilitet

Utbildningsprogrammen har olika perspektiv på framgångsfaktorer och lyfter några olika aspekter av framgång för den mobilitet som sker idag och hur mobiliteten kan utvecklas i framtiden.

Involvera studenter att inspirera varandra

En framgångsfaktor som flera av programmen lyfter är att tidigare utbytesstudenter inspirerar yngre studenter som ännu inte åkt på utbyte. Aktiva studenter ombeds av programmen att motivera andra studenter antingen via utförliga reseberättelser eller i direkt möte, exempelvis på en mobilitetsdag.

Engagerade lärare som själva deltar i utbyte

Inte bara studenterna är viktiga för att motivera varandra till utbyte, utan även lärarna. Ett program påtalar hur kommunikationen underlättas av att lärarna själva har varit på utbyte eller studiebesök på avtalsuniversiteten, något som skapar en relation mellan universiteten och de ansvariga lärarna. Ytterligare ett program lyfter som en framgångsfaktor att deras team av lärare har ett engagemang och att de anser att internationaliseringen är viktig för utbildningen.

Läro- och forskningsmobilitet kan kombineras, till exempel vid konferenser, i kapacitetsbyggande projekt, och liknande. Då möjliggörs studenters medverkan i internationella forskningssammanhang, till exempel genom att projektledare involverar mastersstudenter i sina projekt.

Övriga framgångsfaktorer som nämns i enkätsvaren

Befintliga framgångsfaktorer:

- Det finns en lång tradition på KI av in- och utresande studentutbyten.
- Studenter får bra information och stöd från handläggare.

- Att det är en hel grupp som arbetar för in- och utresandet och internationalisering i stort på programmet.
- Studenterna är attraktiva för företag och organisationer utomlands.
- Studenterna får erfarenheter och blir ofta mer självständiga.

Möjliga framgångsfaktorer:

- Möjligheten till kortare utbyten skulle få fler studenter att vilja delta.
- Ge tidig information om möjligheterna till utbyte och examensarbete utomlands, likväl som att tala om ämnet som ett internationellt ämne och därigenom skapa intresse för att se verksamheten på plats i andra delar av världen. Detta kan också skapa intresse för forskning för de som väljer en labb-kurs under utbytet.
- Mer undervisning på engelska på KI gör utbildningen mer tillgänglig för studenter från andra länder.
- Väl fungerande lärarutbyten kan bidra till ett ökat intresse och tillit hos studenterna att själva delta.

5.3 Utmaningar för lärarmobilitet

Bland enkätsvaren kopplade till utmaningar kring lärarmobilitet framkommer att programmen överlag brottas med ett tydligt tema.

Lärarmobilitet är tidskrävande och schematekniskt utmanande

Den vanligast omnämnda utmaningen är att utresande lärarmobilitet är tidskrävande och påverkas av bristande lärarresurser. Flera program påtalar att ett lärarutbyte behöver planeras långt i förväg för att kunna hitta en ersättare för läraren i den teoretiska undervisning och praktiska träning som bedrivs vid KI. Detta gör det svårt för lärare att vara borta från den ordinarie verksamheten under längre än en mycket kort period. Ett program nämner att planering skedde ca 1,5 år före själva mobilitetsperioden.

Det tas upp i enkätsvaren att lärarna har begränsat med tid och det inte finns tid inräknat i lärarnas timplan för utbyte. Ett program nämner till exempel att lärarna behöver ta jourkomp eller semester för att kunna åka på utbyte. Vidare nämns att utbyten kräver mycket förberedelser vilket tar tid och resurser från de aktiviteter som måste prioriteras för fortsatt meritering vid KI. Lärarmobilitet kan också vara svårt att kombinera med andra sociala roller.

Andra utmaningar som framkommer är att:

- Det kan vara en utmaning att hitta ett liknade program/kurs utomlands. Ett program nämner även att lärare önskar undervisa i sitt huvudämne; något som kan vara svårt att ordna på universitetet utomlands just under den tidsperiod som utbytet är möjligt.

- Det upplevs av ett par program att det är svårt att nå ut med information avseende möjligheterna till lärarutbyte.
- Det kan upplevas som en utmaning att undervisa på engelska.
- Ett program nämner att det är en utmaning att få kurser att ta emot lärare och se till att de integreras i undervisningen.

5.4 Framgångsfaktorer för lärarmobilitet

Vad gäller framgångsfaktorer för lärarmobilitet framkommer det i enkätsvaren att programmen överlag har liknande tankar som speglar *potentiella* framgångsfaktorer och fördelar för verksamheten så som erfarenhetsutbyte, inspiration kring undervisningsformer och stärkt internationalisering.

Att involvera lärare före och efter ett utbyte

Flera program anordnar informationstillfällen om lärarmobilitet där lärare som har varit på utbyte berättar om universitetet, och som exempelvis i läkarprogrammets fall, även sjukhuset.

Tandläkarprogrammet organiserar ett återkommande internationaliseringsseminarium för lärare en gång per termin, något som är positivt för intresset för utbyte. Information ges om möjligheterna till lärarmobilitet och hemvändande lärare bjuds in berättar om sina erfarenheter. HT 2020 gavs en onlinepresentation med digital rundvisning hos en ny partner i Indien.²⁵

Arbets terapeutprogrammet berättar att de har en internationell grupp på sektionsnivå där flera lärare är involverade. Från denna grupp deltar sedan en delegat i arbetsgruppen för den internationella konferensen ENOTHE.

Läkarprogrammet rapporterar att Linnaeus-Palme-samarbetet har varit det som har fungerat bäst vad gäller lärarmobilitet.

Fördjupad kontakt med utbytespartners har varit en framgångsfaktor för barnmorskeprogrammet som berättar att de håller på att bygga upp ett system för lärarutbyte där en lärare åker i två omgångar till partneruniversitetet i Malawi för att introducera en ny kollega. Vidare så har programmet involverat kliniken i Sverige genom att låta utbytespartners föreläsa där. Läs mer under avsnittet *Lärarmobilitet – erfarenheter från barnmorskeprogrammet*.

Övriga framgångsfaktorer och tankar för framtiden ur enkätsvaren:

- Att schematekniskt möjliggöra för lärarutbyte varje år skulle förenkla för lärarutbyten.
- Med mer undervisning på engelska på hemmaplan blir språket ett mindre hinder för att undervisa utomlands.

²⁵ Se mer: <https://nyheter.ki.se/internationaliseringsseminarium>.

- Ett förslag som inkom via enkätsvaren för att underlätta undervisning på engelska är att hålla laborationer/praktiska övningar i par mellan KI-lärare och inkommande lärare, vilket är något mindre tidskrävande i förberedelser än en föreläsning men likväl ger erfarenhetsutbyte.
- Nätverk och aktiviteter som möjliggör en kombination av forskningsutbyte och undervisningsutbyte vid en och samma institution kan ge ökad lärarmobilitet.
- Samarbeten inom utbildning och forskning kan samplaneras för att förenkla finansiering.

5.5 Omvärldsbevakning om lärarmobilitet

Lärarmobilitet upplevs utmanande överlag. Några anledningar till detta återfinns i enkätsvaren. Dock är KI inte ensamt om denna utmaning. En nyligen publicerad UHR-rapport redovisar svar på en enkätundersökning bland de ECHE-ackrediterade lärosätena (Erasmus Charter for Higher Education).

Det framkommer i undersökningen att hälften av de svarande lärosätena arbetar med uppmuntran och erkännande till personal som har deltagit i ett Erasmus+ utbyte. Ca 80% svarar att personalen får räkna mobilitetsperioden som arbetstid. 42% svarar att även förberedelser räknas som arbetstid. Endast enstaka av de 36 lärosäten som har besvarat frågan svarar att ”personalmobilitet ingår i lärosätets lönekriterier eller är meriterande när det gäller befordran”.²⁶ Även i Internationaliseringsutredningen framkommer en liknande bild (tidsbrist; bristande incitamentsstruktur; otillräcklig finansiering).²⁷

Ett projekt som syftade till att förbättra implementering och erkännande av staff mobility (lärare och administrativ personal) är EU-projektet REALISE (2016–2019).²⁸ Det svenska lärosäte som deltog var Linköpings universitet.

REALISE utmynnande i en 178 sidor lång Staff Mobility Handbook of Good Practices som samlar verktyg och actions för att stödja staff mobility.²⁹ I handboken inkluderas konkreta verktyg och strategier inom fyra områden:

- strategisk lednings- och HR-nivå (erkännande på organisationsnivå)
- på management-/administrativ nivå
- för att marknadsföra, ta tillvara och sprida erfarenheter av lärarmobilitet
- erkännande av/incitament för mobilitet (erkännande på individnivå)

²⁶ UHR 2020:5, s. 21.

²⁷ SOU 2018:3, s. 331.

²⁸ Information om projektet: <https://realise-erasmusplus.fr/content/project-description>.

²⁹ Handboken kan laddas ned i pdf på: https://realise-erasmusplus.fr/sites/default/files/REALISE-Handbook_DIGITAL-VERSION-FULL_0.pdf.

I en svensk kontext handlar det mycket om att få med internationalisering i medarbetarsamtal och kompetensutveckling, påtalade de svenska projektdeltagarna i en presentation vid UHR:s internationaliseringsdagar 2018.³⁰ I Internationaliseringsutredningen föreslås bland annat att lärosätena utarbetar modeller för hur internationell erfarenhet ska utgöra grund för meritering.³¹

³⁰ Se presentationen på: <https://www.youtube.com/watch?v=cp2BSw3lluI>.

³¹ SOU 2018:3, s. 191.

6. Tillvaratagande av erfarenheter

”Tillvaratagande av erfarenheter” handlar om att samla upp/fånga in/strukturera erfarenheter från utbytet både till gagn för den enskilda individen, men också för organisationen. På så vis kan tillvaratagande av erfarenheter förstås som en typ av organisatoriskt lärande. Att ta tillvara på och sprida vidare erfarenheter är nära knutet till att och hur dessa erfarenheter dokumenteras. Samma enkätundersökningen som låg till grund för avsnitt 3 ställde också frågor om tillvaratagande av erfarenheter.

6.1 Tillvaratagande av studenters erfarenheter

Frågan om hur studenternas erfarenheter kan tas tillvara är inte ny. 2008 behandlades frågan om tillvaratagande i en intern rapport från Utbildningsavdelningen (”*Hur tas studenternas erfarenheter av utlandsstudier tillvara vid KI?*”). Denna rapport fokuserade dels på om/hur studenternas kunskaper och erfarenheter tas tillvara i den obligatoriska delen av utbildningen, dels om/hur studenterna tas emot vid hemkomst (till exempel i möten eller ”debriefing”). Redan 2008 anordnade en del program med aktiviteter så som möten för återvändande studenter och internationella dagar/kvällar med mera. Två av programmen meddelade då att de tog tillvara på studenternas erfarenheter inom ramen för ett utbildningsmoment. Det var dels arbetsterapeutprogrammet som gav studenterna en komparativ skrivuppgift som andra studenter gavs möjlighet att läsa, dels barnmorskeprogrammet som schemalade presentationer från hemkommande utbytesstudenter där alla studenter på programmet hade obligatorisk närvaro. Läs mer om detta under avsnitt 7.6 En titt i backspegeln.

Majoriteten av programmen berättar i enkätsvaren 2020 att de något sätt bjuder in hemvändande studenter för att berätta om sina erfarenheter för övriga studenter, till exempel under programmets internationaliseringsdag. Erfarenheter sprids också från student till student genom att studenter bloggar under utbytet, eller i individuella möten där studenter som vill resa ut får kontakt med tidigare utbytesstudenter. Reserapporterna, som både utresande och inkommande utbytesstudenter ombeds fylla i, kan användas för att aktivt inhämta information om studenternas upplevelser av utbytet samt information om placeringen vid universitet/klinik utomlands.

Flera idéer för att ta tillvara på studenternas erfarenheter från utbytet framkommer i enkätsvaren.

- Ett par program inkorporerar utbytet i kursverksamheten. Exempelvis arbetsterapeutprogrammet låter studenterna presentera patientfall i kursmoment på KI efter avslutat utbyte.
- Fysioterapeutprogrammet har två videoprojekt. Dels håller de ett uppföljande samtal mellan student och den lärare som ansvarar för

utresande studenter där de har börjat spela in korta filmer om studenterna. De ställer frågorna: 1) *det bästa med själva utbytet*, 2) *vad tar ni med er från utbytet*, 3) *vad tycker du som student är viktigt att tänka på innan man reser?* Fysioterapeutprogrammet har även påbörjat ett pilotprojekt där två studenter ska filma sin reseberättelse.

Läkarprogrammet har nyligen inför en enkät om kvaliteten på utbytet.

- Vissa program på KI är i hög grad internationella även om de inte har många studenter på utbyte, exempelvis mastersprogrammen i folkhälsovetenskap och global hälsa. Masterprogrammet i folkhälsovetenskap lyfter en fundering om hur man kan dra nytta av de internationella studenternas perspektiv på plats på KI, exempelvis genom att möjliggöra för studenterna att ta kurser från andra masterprogram.
- Tandläkarprogrammet håller i ämnesvisa seminarium där jämförelser mellan Sverige och utbyteslandet förs avseende behandlingsmetoder och attityder. Detta underlättas av att studenterna gör utbyte tidigare än den sista terminen och därmed finns kvar på KI och kan berätta om sina erfarenheter under kommande terminer.

6.2 Tillvaratagande av lärares erfarenheter

Den främsta formen för tillvaratagande av lärares erfarenheter vid utbyten som rapporteras i enkätsvaren är att de hemvändande lärarna ombeds presentera på personalmöten, lunchseminarier eller dylikt.

Biomedicinska analytikerprogrammet rapporterar att lärare på utbyte uppmuntras att blogga, och läkarprogrammet berättar att inresande lärares rapporter sprids i programmets internationella kommitté och kan användas som kvalitetskontroll för utbytet.

Tandläkarprogrammets håller ett internationaliseringsseminarium för att inspirera fler lärare till utbyte (se ovan under Lärarmobilitet). Vidare beskriver programmet att *"Lärares erfarenheter används till att formulera internationella mål och tankar i genomförande av utbildningen i programmets kursplaner. Lärares erfarenheter är även bra för genomförandet i vår multikulturella studentklinik med många patienter från olika kulturer"*.

Sammanfattningsvis nämner majoriteten av programmen i sina enkätsvar att det finns utvecklingspotential i hur lärares erfarenheter tas tillvara på ett strukturerat sätt från internationella utbyten.

Intervju: Tillvaratagande av lärares och studenters deltagande i mobilitet (fysioterapeutprogrammet)

Fysioterapeutprogrammet har intervjuats med fokus på tillvaratagande av erfarenheter av deltagande i mobilitetsaktiviteter. Två exempel presenteras här nedan.

ENPHE-konferensen – lärares och studenters erfarenheter sprids vidare

ENPHE-konferensen³² hålls årligen på hösten och fokuserar på utbildningsfrågor inom fysioterapeut, till exempel teman som blended learning, innovationer inom undervisning och lärande samt evidensbaserad praktik. KI stod värd för konferensen år 2009 och HT 2021 har turen återigen kommit till fysioterapeutprogrammet att anordna konferensen tillsammans med medlemmar från Sveriges övriga fysioterapeutprogram.

Vanligen deltar minst två lärare samt två studenter (varav minst en från programrådet). Kostnaden går under Internationalisering och delas mellan programmet och sektionen för fysioterapi. Arbetet under konferensen är uppdelat i arbetsgrupper, varav en på tema internationalisering. Studenterna är representerade i en egen sektion där de utbyter erfarenheter sinsemellan av hur det är att studera i sina respektive länder. De deltar även som observatörer i de ordinarie arbetsgrupperna. Vid den senaste konferensen deltog tre KI-studenter som delade sina erfarenheter av deltagandet till kurskamraterna hemma i Sverige direkt under pågående konferens via livesändningar på Facebook och Instagram.

En fördel med att delta i ENPHE – utöver att det är en arena för att odla relationer med befintliga avtalspartners och söka nya samarbeten – menar programmet är att de får kännedom om goda exempel inom undervisning och lärande vid de andra lärosätena. Väl hemma på KI förmedlas dessa vidare via presentationer på arbetsdagar, personalmöten, och under programmets pedagogiska forum. Exempel på sådant som har hämtats hem och introducerats i utbildningen är användning av digitala verktyg så som Padlet och Kahoot men också det så kallade Skype-projektet som är en modell för digitalt utbyte som fysioterapeutprogrammet nu försöker arbeta vidare med och utveckla.

Fysioterapeutprogrammet framhåller att en betydelsefull faktor för att sprida erfarenheter och information vidare är den rådande kulturen på programmet av gemensamt lärande. Nya verktyg och idéer introduceras och testas gemensamt i gruppen av kollegor. På så vis får alla teknisk hjälp och har möjlighet att ställa frågor i grupp innan man på egen hand börjar använda verktyget i utbildningen.

³² European Network of Physiotherapy in Higher Education, <https://www.enphe.org/>. Fysioterapeutprogrammet har varit med sedan starten 1995.

Videofilmade reseberättelser som ett sätt att nå ut till fler

Fysioterapeutprogrammet har funderat över hur utbytesstudenternas erfarenheter bättre kan återanvändas till nytta för fler studenter. Med bakgrund i detta har två videoprojekt startats.

Dels håller ansvarig lärare för utresande studenter ett uppföljande samtal efter studenternas hemkomst som videofilmas. För närvarande finns videoinspelningar från 2019/20 års studentutbyten där studenterna besvarar tre frågor. Syftet är att få veta mer om deras upplevelser för att kunna sprida informationen vidare – både för att inspirera andra studenter till utbyte och även för att under personalmöten kunna visa vad studenterna tar med sig från utbytet. Nyligen har programmet även påbörjat ett pilotprojekt där två studenter som har gjort utbyte i Australien har filmat sina upplevelser. Programmet har nyligen tagit emot den färdiga filmen och hoppas få mer material i denna form i framtiden.

En startpunkt för att tänka nytt kring hur man kan arbeta med tillvaratagande av studenternas erfarenheter menar programmet är att börja med att ställa fler frågor till de studenter som kommer hem från utbyten om vad deras behållning är av utbytet samt vad de själva tycker att det är viktigt att andra studenter får ta del av. En fördel med en video är att den är beständig och att materialet därför med större lätthet kan användas mellan årskullarna och över tid.

Nästa steg som fysioterapeutprogrammet framhåller för egen del är att fundera över om filmerna skulle kunna användas i undervisningssammanhang på hemmaplan så att även de studenter som inte själva reser utomlands kan få ökad kännedom om internationella aspekter inom fysioterapi.

En helhetssyn på internationella och interkulturella frågor

Många ur studentgruppen på programmet har praktiska förhinder för att delta i ett traditionellt längre utbyte (så som ekonomi, bostad, egna elitkarriärer och familj). Ytterligare en aspekt som programmet lyfter är att studentgruppen har förändrats under de senaste åren och att studenterna nu har en mer heterogen kulturell bakgrund än tidigare, vilket ställer krav på utbildningsorganisationen att fundera kring interkulturell sensitivitet inom utbildningen. Studentgruppens sammansättning belyser här att det krävs en helhetssyn på former och forum för internationella utbyten, både utomlands och hemmavid.

I arbetet för att mer aktivt ta tillvara studenternas erfarenheter och förmedla dem till andra som inte kan delta i fysiska utbyten – och i förlängningen hur man kan arbeta med materialet i undervisningsmoment – så framhåller programmet betydelsen av deras tradition av internationellt engagemang i kombination med kulturen på programmet av gemensamt lärande, samt KI:s övergripande mål om internationalisering på hemmaplan.

6.3 Andra former för tillvaratagande av erfarenheter vid KI

Avslutningsvis ställdes en fråga i enkäten om nya former för tillvaratagande. Frågan löd: *Har du idéer eller kännedom om andra sätt att ta tillvara lärarnas och studenters erfarenheter under och efter ett utbyte? Hur skulle du önska att det var?* Programmen gav i enkätsvaren önskemål och förslag på kreativa idéer för att ta tillvara på erfarenheter från utbyten:

- Studenterna kan involveras mer för att berätta om erfarenheterna från utbytet inte bara vid infomöten utan även inom ramen för den kurs där de gjorde utbytet.
- Sociala medier kan användas i större utsträckning. Studenter och lärare kan blogga, men även använda Facebook, Instagram, LinkedIn, eller andra sociala medier.
- Skapa bild/film från utbyten vid andra lärosäten för att inspirera. En idé är att skapa en plats på programwebbplatsen där studenter och lärare kan ladda upp detta material under utbytet.
- I samband med informationsmötena för studenter kan en ”speed dating” hållas för att ge möjligheter till individuella samtal med tidigare utbytesstudenter och -lärare.
- Att formalisera seminarium med information/presentation från en lärare som har varit på utbyte alternativt en lärare som är på utbyte på KI och som kan berätta om verksamheten i sitt eget land. Detta kan till exempel ske under en lärardag eller liknande.
- Erfarenhetsutbyte av pedagogiska strategier och undervisningsmaterial efter att en lärare har varit på studiebesök/utbyte.
- Att frigöra tid och resurser framhålls som en nödvändighet för att möjliggöra lärarmobiliteten.
- De erfarenheter som studenter får vid utbyten som de organiserar på egen hand (som utresande freemovers) bör uppskattas och tas om hand lika väl som de utbyten som sker inom formella avtal.
- Att i större utsträckning söka samarbeten med internationella kliniker för de program som har klinisk utbildning.

Pedagogiska pärlor

Ett lite äldre exempel som genomfördes på KI omkring år 2000 är projektet Pedagogiska pärlor. I detta projekt, som initierades på Internationella Kansliet, anlätades en student för att läsa igenom reserapporter från utbytesstudenter. När hen hittade intressanta beskrivningar av innovativa pedagogiska metoder intervjuades skribenterna och resultaten sammanställdes i en poster som presenterades på KI:s utbildningskongress.

6.4 Omvärldsbevakning om former för tillvaratagande

I projektbeskrivningen till detta projekt ingick även att göra en omvärldsbevakning om former för tillvaratagande av erfarenheter. I ett tidigt skede i projektet var planen att hålla en workshop med utbildningsprogrammen om alternativa former för tillvaratagande men en tidsmässig omprioritering gjordes under projektets gång för att istället blicka utåt.

Att ta tillvara på och sprida erfarenheter från utbyten är nära anknutet till *att* och *hur* erfarenheterna har dokumenterats. Nedan redovisas ett antal verktyg som används i andra organisationer för att dokumentera erfarenheter från utbyten. Valet av dessa baseras på att de är väl utarbetade verktyg som används i liknande verksamhet som vid KI.

6.4.1 Certificate of International Merits (CIM)

Certificate of International Merits (CIM) är ett koncept som utarbetades 2014 på Internationella avdelningen vid Medicinska fakulteten vid Lunds universitet (LU). CIM används för att synliggöra studenternas internationella meriter både avseende utbytesstudier, andra internationella erfarenheter samt internationalisering på hemmaplan.

Vid LU samlar studenten meriter genom att delta i minst tre olika typer av internationella aktiviteter, så som exempelvis att åka på ett utbyte, delta i en internationell konferens, skriva examensarbete utomlands, gå på språkcafés eller journal clubs, delta i föreläsningarna med internationellt fokus, med mera.

Dessa aktiviteter listar studenten i en meritportfölj som hen kan logga in i under utbildningens gång (via plattformen Moodle). Alla aktiviteter skall styrkas med ett närvarointyg alternativt en skriftlig reflektion. Studenten kan även på frivillig basis skriva in reflektioner efter varje aktivitet, som stöd för slutrapporten.

Under sista terminen på programmet behöver sedan studenten ladda upp sin aktivitetslista och en slutrapport. De frågor som studenten ombeds besvara är: *1). Hur har deltagandet bidragit till att du fått ett ökat globalt perspektiv i relation till din utbildning? Vad har du lärt dig kopplat till din utbildning och framtida yrke? 2). Hur kan erfarenheterna appliceras i olika interkulturella situationer?*

Efter godkänd rapport ska studenten redovisa sina meriter, exempelvis genom en muntlig presentation, film eller poster. CIM-meriterna skrivs därefter in i ett diplom som delas ut av vicedekan under CIM-ceremonin, se bilaga 2. Studenterna får även meriterna inskrivna under *Övrig information* sitt examensbevis (i Diploma Supplement) genom att de internationella koordinatörerna skickar uppgifterna till examenshandläggarna.

5. Additional information

6.1 Additional information

In recognition of having successfully broadened her worldview and gained an international perspective on her future professional role during her studies in Occupational Therapy through the following activities:

- * Attending and participating in international seminars and International Day 2017, 2018 and 2019, Lund University, Lund, Sweden
- * Exchange studies within the MIROTs project at National University of Ireland, Galway, Ireland, autumn 2018
- * Clinical placement, 4 weeks, at St Giles Rehabilitation Centre/University of Zimbabwe, Harare, Zimbabwe, spring 2019

För mer information om CIM, se översiktlig information på LU:s webbsida:

<https://www.student.med.lu.se/internationella-mojligheter/certificate-of-international-merits-cim> samt detaljerad information via LU:s lärplattform: <https://moodle.med.lu.se/course/view.php?id=1026>.

Hur CIM har anpassats vid andra fakulteter inom medicin och hälsa

Två andra fakulteter inom medicin och hälsa som använder sig av konceptet CIM är Sahlgrenska Akademin vid Göteborgs universitet³³ och Fakulteten för hälsa och samhälle vid Malmö universitet³⁴.

Sahlgrenska Akademin har anpassat CIM efter de önskemål och internationella aktiviteter som varje program har. För närvarande finns 19 utbildningsprogram listande med angivelser om vilka aktiviteter som godkänns för CIM utomlands, på hemmaplan, alternativt som en aktivitet som studenten skapar på egen hand.

De godkända aktiviteterna utomlands är: kurser på utbytesavtal; examensarbete utomlands; sommarkurser; praktik eller VFU utomlands; internationella eller webbaserade kurser organiserade utomlands; dokumenterad auskultation/studiebesök i verksamhet relaterad till ämnet eller yrket; delta på internationella konferenser/workshops; datainsamling och/eller genomfört examensarbete utomlands; delaktig i forskning som bedrivs utomlands.

Listorna täcker många olika aktiviteter med internationell prägel både utomlands och på hemmaplan, så läsaren rekommenderas att gå in på länken för att läsa mer per utbildningsprogram:

<https://studentportal.gu.se/minastudier/sahlgrenska/studerautomlands/certificate-of-international-merits/vad-ar-en-aktivitet->

³³ Information om CIM vid Lunds universitet

<https://studentportal.gu.se/minastudier/sahlgrenska/studerautomlands/certificate-of-international-merits>.

³⁴ Information om CIM vid Malmö universitet <https://student.mau.se/internationella-mojligheter/certifikat-internationella-meriter>.

Implementering av CIM

EAIE (European Association of International Education) publicerade 2017 *Pathways to Practice – a Practitioner's Toolkit* där värdet av att synliggöra andra internationella erfarenheter belyses³⁵:

”Although mobility is an important aspect of internationalisation, far from all students are able to take advantage of the opportunity. Thus, it is important to recognise activities students find themselves, e.g. volunteer work, as well as develop additional international activities for students not able to take part in traditional mobility. Institutions need to increase and present other activities that can equally equip the students with cultural sensitivity and global insight. By giving students the opportunity to gain an additional non-credited certificate emphasising international experiences, higher education institutions can offer international opportunities to all students. The Certificate of International Merits helps to achieve this goal.” (s. 3).

Rapporten – som är författad av personal som tidigare arbetade vid LU – beskrivs steg för steg hur CIM kan implementeras vid ett lärosäte. Rapporten är en god utgångspunkt för vidare läsning om CIM och utvärdering om huruvida konceptet kan och bör implementeras vid KI.

6.4.2 Certifikat i global kompetens

Vid Kungliga Tekniska Högskolan (KTH) kan studenterna inom ramen för valfria poäng läsa ett kurspaket i tre delar som leder till ett så kallat Certifikat i global kompetens.³⁶ Certifikatets tre delar är: I) Interkulturell kompetens (4,5 ECTS); II) Utbytesstudier eller motsvarande; III) Global kompetens (3 ECTS). I detta certifikat samlar inte studenten meriter på samma vis som i CIM, och kravet på del II av certifikatet är utbytesstudier (minst 12 veckor), Minor Field Studies (minst 8 veckor), eller examensarbete/utlandspraktik (minst 8 veckor). Certifikatet bifogas examen.

6.4.3 Verktyg för att kommunicera soft skills och informellt lärande

För att ge kontrast till de ovan nämnda certifikaten som är tidsmässigt mer krävande att implementera, så presenteras här nedan ett par verktyg som används för informellt lärande.

Youthpass – ett verktyg inom EU:s ungdomsprogram

Deltagare inom EU-programmen Erasmus+ Ung och Aktiv och Europeiska Solidaritetskåren har rätt till ett officiellt intyg på sitt deltagande, ett s.k. Youthpass-certifikat. Youthpass är ett verktyg som används för att dokumentera och påvisa informellt lärande baserat på lärandemål.³⁷ De officiella certifikaten

³⁵ EAIE, Frydenlund, Karin (2017), *Pathways to Practice – a Practitioner's Toolkit*.

³⁶ Information: <https://www.kth.se/larande/sprak/certifikat-i-global-kompetens>.

³⁷ Se till exempel <https://www.youthpass.eu/en/publications/youthpass-unfolded/> samt

är endast tillgängliga inom ovan nämnda EU-program. Däremot skulle metoderna och reflektionsfrågorna skulle kunna användas för att hämta inspiration till reflektionsfrågor om det informella lärande som studenter genomgår av att delta i internationella mobilitetsaktiviteter.

SkillMill – ett EU-finansierat strategiskt partnerskapsprojekt

SkillMill: Helping students understand, identify and express soft skills gained during studies abroad är ett strategiskt partnerskap för högre utbildning som finansieras av EU inom ramen för Erasmus+. ³⁸ Projektet pågår 2019–2022 och är ett samarbete mellan internationella kontor och karriärstöd för studenter på Uppsala universitet, Universitetet i Stavanger (Norge), Helsingfors universitet (Finland), samt University of Tartu (Estland). Målet med projektet är att ”utveckla en strukturerad metod för att hjälpa studenter förstå och uttrycka personlig utveckling under studier utomlands, som överlappar med professionella färdigheter som är starkt efterfrågade på dagens arbetsmarknad”. ³⁹ Projektet kommer att utmynna i ett digitalt *Soft Skills Insight and Communication Learning Toolkit* som ska kunna användas utan kostnad även av andra organisationer.

Onlinekursen PREPARE (Karolinska Institutet)

I sammanhanget vill projektet nämna onlinekursen PREPARE (*Pre-departure course for students going on international exchange*) vid KI som har tagits fram av Student- och Karriärservice; LIME och Uppdragsutbildning. Kursen tar ca 40 minuter att genomföra online och består av tre delar: Cultural Competence, Global Health, och Health and Safety. Syftet med kursen är att bättre förbereda utresande utbytesstudenter vid KI för sina studier utomlands genom att studenterna får reflektera över hälsa och säkerhet, globala hälsofrågor, samt utveckla sin kulturella kompetens.

6.5 Var och hur kan erfarenheter dokumenteras och spridas? System och systemintegrering på KI

En aspekt som är värdefull att ta i beaktning är vilka system som finns tillgängliga vid KI för att på ett strukturerat sätt samla erfarenheter från studenternas – och lärarnas – utbyten.

KI håller på att övergå till systemet Mobility Online för att hantera dokumentationen kring utbytesstudier. För närvarande hanteras reseberättelserna

<https://www.youthpass.eu/downloads/13-62-64/Youthpass%20Guide%202018-10-2011.pdf>.

³⁸ Information om projektet: <https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects/eplus-project-details/#project/2019-1-SE01-KA203-060569>.

³⁹ Se <https://www.uu.se/om-uu/internationalisering/samarbetsprojekt/>.

som studenterna ombeds att skriva efter avslutat utbyte via KI:s webbsida.⁴⁰ KI bör undersöka om det är möjligt att i Mobility Online lagra andra presentationsformer än skriftliga rapporter (vilka i CIM kan vara i form av till exempel video, podd, PowerPoint, etcetera). Detta för att undvika en situation där utbytesstudenterna eller administrativ och akademisk personal måste hantera flertalet parallella system för utbytet och för ett intyg över de meriter som uppnåtts.

En viktig fråga i sammanhanget är *vem* som ska registrera data om olika mobilitetsaktiviteter. CIM-intyg kan tänkas ge ytterligare incitament till studenterna att själva registrera sina olika mobilitetsaktiviteter, utöver det resebidrag som KI redan idag delar ut (den andra delen efter inlämnad reseberättelse).

Det är även viktigt att fråga sig *vad* uppgifterna ska användas till på KI och *hur*, och även om studenterna själva ser ett värde i CIM-intygen. Det finns potentiellt mycket intressant information att hämta i de reflektioner som utbytesstudenterna registrerar över sina aktiviteter i ett CIM – utöver den personliga utveckling som studenterna förmodas få – om via de reflektionsfrågor som ställs. Med ett underlag av material från frågorna skulle erfarenheter från studentutbyten kunna användas och diskuteras bland studenter som *inte* reser på utbyte.

6.5.1 Befintliga KI-system och system för ev. framtida uppföljning

Om KI önskar implementera någon form av intyg över internationella meriter så bör en förstudie göras kring befintliga system och systemintegrering dem emellan. En fråga är möjligheten till överföring av statistik och registrerade aktiviteter i de olika systemen – inte minst gentemot Ladok. Projektet kan identifiera tre relevanta system.

- I) Mobility Online
- II) Canvas
- III) Ladok (utbyteskurser samt handläggning av examen och Diploma Supplement)

En förstudie bör utreda huruvida det är möjligt att utfärda CIM-intyg ur Mobility Online, vilket vore att föredra.

Ett annat system som bör kunna hantera CIM (vilket är en typ av intyg/diplom) är Canvas. Canvas används i dagsläget för att utfärda intyg för kursdeltagare inom uppdragsutbildning. Det finns möjligheter att ändra designen på intygen. Se exempel på intyg från uppdragsutbildning i bilaga 3. Även här är frågan om systemintegrering viktig: att uppgifter om mobilitetsaktiviteter kan överföras från Mobility Online till Canvas utan större manuell handläggning, för att automatiskt generera CIM-intygen i Canvas).

⁴⁰ Se <https://utbildning.ki.se/reseberattelser>.

På KI är det redan möjligt att få Erasmus-praktik registrerad i Diploma Supplement genom att studenten meddela examenshandläggarna. Praktiken ska vara införd av de internationella handläggarna under Praktik i Ladok.

En annan fråga är möjligheten att använda Mobility Online för att inhämta övrig statistik som KI potentiellt önskar följa upp på från utbildningsprogrammen. Om det inte är möjligt att inhämta uppgifter direkt från programmen (exempelvis genom en ”program-användare”), bör KI utreda systemintegrering mot ett separat webbformulär. Ett exempel på ett annat lärosäte som har gjort på detta vis är Uppsala universitet som nyligen har skapat ett formulär för att samla upp mobilitetsaktiviteter/statistik från programmen. Detta formulär har kopplats till systemet MoveOn för att möjliggöra framtida uppföljning. Ett tredje alternativ är att undersöka möjligheten till dataimport via Excel till Mobility Online.

Den första frågan för reflektion är dock huruvida KI önskar att återigen kartlägga vilka internationella mobilitetsaktiviteter som sker på KI, eller ej, samt med vilket tidsintervall – varje år (för att underlag för att inkludera uppgifterna i årsrapporten) eller mer sällan än så.

7. Projektets slutsatser och förslag

7.1 Projektets generella slutsatser

Syftet med projektet har varit att undersöka och synliggöra olika former av internationell mobilitet bland lärare och studenter, som inte registreras i Ladok eller redovisas i KI:s årsredovisning, samt hur de erfarenheter som lärare och studenter får av att delta i internationella utbyten av olika slag tas tillvara i verksamheten.

Det är tydligt att det sker många aktiviteter på utbildningsprogrammen, utöver vad som räknas som ett officiellt utbyte. Rapporten/projektet är ett första steg mot en bättre förståelse av helhetsbilden på KI. Men det är en ungefärlig bild – och en ögonblicksbild. Inte minst blir det tydligt vad gäller virtuella utbyten där det händer mycket just nu.

Kartläggningen har varit av en explorativ karaktär, då projektet har handlat om att samla information som inte tidigare fanns centralt sammanställd. Bilden har i mångt och mycket klarnat med tiden. De som har svarat på enkäten har svarat olika utförligt, vilket påverkar hur detaljerat aktiviteterna varit möjliga att beskriva i rapporten. Alla program har inte besvarat enkäten. Sammantaget innebär det att det finns mer kartlägga – både inom utbildningsprogrammets verksamhet och utanför.

Önskar KI fortsatt och fördjupad kunskap om frågorna som ligger till grund för projektet så vore uppföljning på ett mer formaliserat vis att föredra i framtiden; gärna genom system som många användare har eller kan ges tillgång till. På detta vis ges även programmen möjlighet att på ett mer systematiskt sätt reflektera över frågorna samt involvera fler delar av sin organisation.

I den period av förändring som internationell mobilitet genomgår är det resurs-effektivt att dela kunskap. Med Covid-19-pandemin är möjligheterna att resa utomlands starkt begränsade. Även av andra skäl – till exempel att inte vilja flyga av klimatskäl – kan det finnas en minskande vilja till utlandsresor. Nya former för internationell mobilitet blir därmed allt viktigare tillsammans med internationalisering på hemmaplan. Oavsett om KI önskar framtida uppföljning på området eller ej vore det av nytta att fortsätta inhämta och dela den kunskap och erfarenhet som finns på utbildningsprogrammen – vilket synliggörs i denna rapport – för att underlätta för de program som vill testa något nytt.

Projektet lämnar fyra förslag att ta ställning till:

- I. att implementera ett så kallat CIM-intyg (se 7.2)
- II. att i framtiden följa upp de olika former av internationell mobilitet som förekommer inom utbildningsprogrammen (se 7.3)
- III. att göra ett tillägg i systemet UBW (se 7.4)
- IV. att genomföra ett projekt om breddad rekrytering till internationell mobilitet (se 7.5)

7.2 Förslag avseende intyg över studenternas internationella erfarenheter

Projektet föreslår att KI tar ställning till att implementera ett så kallat CIM-intyg (se avsnitt 6.4.1). Detta är ett första steg till att arbeta mer systematiskt med att tillvarata och sprida vidare de erfarenheter som studenter får av att delta i traditionella studentutbyten och andra internationella aktiviteter.

Utbildningsprogrammen är till naturen olika varandra. Ett CIM-intyg kan med fördel anpassas för de internationella mobilitetsaktiviteter som respektive utbildningsprogram finner relevanta. Se exempel från Sahlgrenska Akademin i avsnitt 6.4.1.

Genom att samla upp erfarenheter på detta vis visar KI att studenternas deltagande i internationella aktiviteter värdesätts. Det möjliggör också att i ett senare skede använda materialet för att sprida det till studenter som inte själva har deltagit i ett utbyte. Det kan både inspirera fler studenter att delta i aktiviteterna samt ge internationella perspektiv till de som inte deltar.

Då studenten i samband med CIM ombeds besvara reflektionsfrågor om utbytet, så ges tillfälle till studentens informella lärande. KI har redan en förberedande kurs för utbytesstudenter (PREPARE, se avsnitt 6.4.3). Det finns följaktligen redan ett fundament att bygga vidare på.

- I. Önskar KI implementera någon typ av intyg över studenternas internationella erfarenheter inom olika typer av mobilitetsaktiviteter?
- II. Om ja, vilka aktiviteter/meriter ska registreras (per utbildningsprogram eller överlag) och vilka reflektionsfrågor ska studenten besvara?
- III. Undersök möjligheterna att registrera meriterna i ett befintligt KI-system.

7.3 Förslag avseende fortsatt kartläggning och uppföljning

Projektet föreslår att KI tar ställning till att i framtiden följa upp de olika former av internationell mobilitet som förekommer inom utbildningsprogrammen.

Om KI önskar att följa upp på de aktiviteter som denna rapport har undersökt – eller andra – föreslår projektet att detta formaliseras genom något av KI-systemen. CIM-intyg ge incitament för studenterna att registrera de mobilitetsaktiviteter som KI också kan tänkas vilja följa upp för att inhämta statistik och annan information om aktiviteterna.

Det är dock inte bara av statistikhänseende som det är intressant med fortsatt uppföljning. Genom att samla information om de aktiviteter som genomförs underlättas också spridande av goda exempel, kontakter och inspiration programmen emellan.

Ett naturligt val av system är Mobility Online, som implementeras på KI från och med hösten 2020. Möjligheterna till systemintegrering gentemot andra system är viktiga. Läs mer under avsnitt 6.5.1.

- I) Önskar KI åter kartlägga de internationella mobilitetsaktiviteter som sker inom utbildningen?
- II) Om ja, vilka av aktiviteterna, hur ofta och i vilket system?
- III) Undersök möjligheterna att registrera statistik och information i ett befintligt KI-system.

7.4 Förslag avseende tillägg i systemet UBW

Projektet föreslår att KI tar ställning till att göra ett tillägg i systemet UBW.

Det har under projektets gång öppnats en möjlighet att ge önskemål om tillägg av en ”Sysselsättning” (finansieringsform) i UBW, och i kombination med detta ge ytterligare instruktioner om vilka personer som skall registreras under denna kategori. På så vis skulle det underlätta uppföljning av gruppen externa internationella studenter i framtiden (även om att flera institutioner använder egna lokala databaser). En benämning av sysselsättningen och en specificering av vilka som skall kategoriseras i denna grupp krävs.

7.5 Förslag till KI-internt projekt: Breddad rekrytering till internationell mobilitet

En fråga som har visat sig för stor för att hantera inom ramen för detta projekt är vilka studenter som (inte) deltar i utbyte/mobilitet. Sedan tidigare finns rapporter på nationell nivå om hinder för studentmobilitet.⁴¹ Det finns även rapporter om att de personer som söker utbytesstudier utgör en relativt homogen grupp.⁴² Projektet föreslår därför att KI tar ställning till att genomföra ett projekt om breddad rekrytering till internationell mobilitet.

I september 2020 publicerade UHR rapporten ”Breddad rekrytering till Linnaeus-Palme (LP) och Minor Field Studies (MFS)”⁴³. I rapporten – som bygger på underlag från Stockholms universitet och Uppsala universitet – har UHR undersökt vilka hinder som finns för deltagande i dessa mobilitetsprogram, och hur rekryteringen kan breddas. Det finns en snedrekrytering till LP och MFS, där den typiska deltagaren är en kvinna med svensk bakgrund från ett akademikerhem. Andra grupper är underrepresenterade – så som män, personer

⁴¹ Se till exempel UHR 2015b.

⁴² Se till exempel CSN och UHR 2019.

⁴³ UHR 2020:7.

från studieovana hem, personer med utländsk bakgrund, likväl som studenter med funktionsvariation. Denna snedrekrytering skulle kunna minskas med informationsinsatser och ökad studievägledning, enligt rapporten.

Frågan för undersökningen i denna KI-rapport är *vad* görs på utbildningsprogrammen i termer av aktiviteter inom internationell mobilitet, utöver de vanliga utbytena. En annan fråga är *vem* som deltar.

Som skrevs inledningsvis i rapporten så finns det mål både på europeisk och nationell nivå samt på KI-nivå om hur stor andel av studenterna som ska resa på ett utbyte av traditionellt slag. Internationaliseringsutredningen påtalar i detta sammanhang att nya former för mobilitet krävs för ett breddat deltagande. Det finns även rapporter som beskriver generella åtgärder för att öka antalet utresande studenter.⁴⁴

För arbetet att nå målen om antal studenter i traditionella utbyten, och även för att nå så många studenter som möjligt i de övriga mobilitetsaktiviteterna, vore det därför av intresse att genomföra en vidare undersökning om de olika studentgrupperna på KI och i vilken utsträckning de deltar i olika former av mobilitet. Frågeställningarna kan initialt handla om *vilka studentgrupper* som redan idag deltar i programmen och aktiviteterna, *vilka studentgrupper* som är *underrepresenterade* och *vilka hinder* som finns för dessa studenter att delta.

Ett inledande underlag är studentundersökningen Exquiro, vilken innehåller sociodemografisk information om studenterna på KI. Därtill finns relevant underlag för jämförande studier, se avsnitt 7.6 En titt i backspegeln.

Hur många studenter är intresserade av utbyte?

Intresset för utbytesstudier bland studenterna på KI är högre än den satta målbilden visar Exquiro. 36 procent av nybörjarstudenterna på de nationella programmen och 33 procent av studenterna vid de globala programmen är intresserade av ”utbytesstudier någon/några terminer under sin utbildning” (2019).⁴⁵ Intresset bland nybörjare är störst bland läkarna (60 %), kandidatprogrammet i biomedicin (47 %), tandläkarna (46 %) och psykologerna (43 %).

Intresset för utlandsstudier i den form som Exquiro frågar om (någon/några terminer) har sjunkit under de tio år som undersökningen har genomförts för förstaårsstudenter på de nationella nybörjarprogrammen; från 54 procent år 1999. För masterprogrammen har Exquiro genomförts sedan 2011 och där har siffrorna fluktuerat under åren mellan 25–45 procent för de utländska studenterna och mellan 25–50 procent för de svenska studenterna.⁴⁶

⁴⁴ UHR 2016.

⁴⁵ Exquiro studentundersökning 2019, se s. 72 (rapport avseende nybörjarstudenterna) resp. s. 75 (rapport avseende masterprogrammen).

⁴⁶ Exquiro, Tabellrapport 1999–2019 s. 26.

7.6 En titt i backspegeln

Frågorna om hur KI kan arbeta med internationell mobilitet och tillvaratagande har varit på agendan tidigare. Efter att projektet påbörjats har flera relevanta KI-rapporter kommit projektet tillhanda.

2007-05-31 behandlades möjligheten att delge erfarenheter efter utbytesstudierna i rapporten *Nu yrkesverksamma f.d. studenters syn på värdet av internationalisering* (Dnr 6192/06–300). Rapporten kan utgöra ett jämförande underlag inför framtida undersökningar. Förslag ges om fortsatta studier, bland annat: ”Hur kan bättre uppföljning av internationellt utbyte bidra till ökad kvalitet på utbytesprogrammen?” och ”Vilka förklaringar finns till att så många studenter väljer att inte delta i internationellt utbyte under sin utbildning?”.

2007-10-12 hölls en workshop i Utbildningsstyrelsens referensgrupp för internationalisering med tema Handlingsplan för internationalisering. Här behandlades bland annat hinder och förslag för att öka utresande lärare, bland annat: ”lärarutbyte kräver planering”; ”internationell erfarenhet är ingen merit”.

2008-09-12 lämnades en rapport med titel *Hur tas studenters erfarenheter av utlandsstudier tillvara vid Karolinska Institutet. En rapport med fokus på utbyten inom Linnaeus-Palmeprogrammet*. Rapporten tar både upp hur studenterna bör tas emot centralt när de återvänder från utbyte, samt hur programmen tar tillvara de hemkomna studenternas kunskap och erfarenheter i utbildningen. Till grund för detta låg en enkätstudie.

2009-05-11 hölls en workshop med tema Handlingsplan för internationalisering av utbildningarna på grund- och avancerad nivå vid KI 2010–2012. Denna workshop landade i synpunkter och idéer som i hög grad berör samma frågor som idag. Dessa minnesanteckningar är väl värda att läsa för listorna på förslag.

2009. Rapporterna *Utlandsstudier inom ramen för utbildningarna vid KI – en möjlighet för fler*, och *Undervisning utomlands som lärare vid KI – en möjlighet för fler* (diarieförda under Dnr 6192/06–300) utgjorde båda underlag inför utvärdering av internationaliseringsverksamheten på grund- och avancerad nivå. Rapporterna redovisar resultaten av enkätundersökningar bland studenter (strax över 1000 svarande) och lärare (271 svarande).

Student-rapporten handlar om varför studenter väljer att delta eller ej i utbyte. En jämförelse görs med ovan nämnda rapport med datum 2007-05-31. Denna rapport menade att det fanns brister i återkopplingen vid hemkomst samt att ”erfarenheter från återvändande studenter och lärare från KI i mycket liten utsträckning tas tillvara i utbildningarna vid KI”.

Lärary-rapporten redovisar resultaten av enkäterna till lärare som deltagit i utbyte, och som ej hade gjort det. Rapporten bekräftar den bild som hade framkommit i tidigare studier och det går att konstatera att många av de aspekter som berörs än idag är relevanta för frågan om lärarmobilitet. Lärary-rapporten lämnade sex tydliga rekommendationer för att öka lärarmobiliteten.

Referensförteckning

Enkät svar och intervjuer

Enkät svar

Enkätutskick gjordes till samtliga internationaliseringsansvariga på utbildningsprogrammen på grund- och avancerad nivå (25 program). Svar inkom från:

Arbetsterapeutprogrammet, Susanne Guidetti.

Barnmorskeprogrammet, Wibke Jonas.

Biomedicinska analytikerprogrammet samt magisterprogr. i diagnostisk cytologi, Maura Heverin.

Fysioterapeutprogrammet, Marie Halvorsen.

Logopedprogrammet, Ellika Schalling.

Läkarprogrammet, Aida Wahlgren.

Masterprogrammet i bioentreprenörskap, Madelen Lek.

Masterprogrammet i biomedicin, Rachel Fisher.

Masterprogrammet i folkhälsovetenskap, Jette Möller.

Masterprogrammet i global hälsa, Asli Kulane.

Masterprogrammet i hälsoinformatik, Nadia Davoody.

Masterprogrammet i nutritionsvetenskap, Magdalena Rosell.

Optikerprogrammet, Marika Wahlberg.

Psykiaterprogrammet, Jonas Ramnerö.

Röntgensjuksköterskeprogrammet Kent Fridell.

Tandhygienistprogrammet Annsofi Johansen.

Tandläkarprogrammet Karin Garming-Legert.

Intervjuer

Barnmorskeprogrammet, Wibke Jonas.

Logopedprogrammet, Ellika Schalling.

Fysioterapeutprogrammet, Anna Pettersson och Marie Halvorsen.

Unit for Bioentrepreneurship (UBE), Samer Yammine.

Dokumentförteckning

KI-dokument

Handlingsplan för internationalisering 2014–2018 för utbildning på grundnivå och avancerad nivå (2013). Beslutades 2016-12-15 till att gälla år 2018 (tid. 2017). ISBN: 978-91-85681-56-3. Handlingsplanen var styrdokument för utbildningsprogrammen och institutionerna vid KI och utgick från KI:s dåvarande internationaliseringsstrategi. <https://staff.ki.se/media/122/download>

Arbetsgruppen för internationalisering, *Idébeskrivning - Projektförslag Mobilitet samt tillvaratagande av internationella erfarenheter från studenter och lärare*. <https://staff.ki.se/media/47715/download>

Mål och uppdrag för KI-gemensam Verksamhetsplan (VP) för Strategi 2030, Dnr 1–462/2019. <https://medarbetare.ki.se/strategi-2030-tillsammans-skapar-vi-framtidens-ki>

Projektplan *Mobilitet samt tillvaratagande av internationella erfarenheter från studenter och lärare*, Dnr 1–542/2020

Strategi 2030, Dnr 1–928/2017. <https://medarbetare.ki.se/strategi-2030-tillsammans-skapar-vi-framtidens-ki>

Yttrande – betänkandet *En strategisk agenda för internationalisering* (SOU 2018:3), Dnr 1–24/2018 (KI:s yttrande).

Report on the Action Plan for the Internationalisation of First- and Second-Cycle Education 2014-2018. <https://medarbetare.ki.se/media/763/download>

Externa rapporter

Centrala studiestödsnämnden (CSN) och Universitets- och högskolerådet (UHR) (2019), *Vägen till utlandsstudier. UHR:s rapportserie 2019:5 och CSN:s rapportserie 2019:10*, https://www.uhr.se/globalassets/_uhr.se/publikationer/2019/uhr-vagen-till-utlandsstudier.pdf

EAIE, Frydenlund, Karin (2017) *Pathways to Practice – a Practitioner's Toolkit*, ISBN: 978-90-74721-47-9, <https://www.eaie.org/our-resources/library/publication/Pathways-to-practice/pathways-to-practice-certificate-of-international-merits.html>.

SCB och UKÄ, *Statistiska meddelanden UF 20 SM 1903, Universitet och högskolor Internationell studentmobilitet i högskolan 2018/19*, https://www.scb.se/contentassets/c222924127b2476c868222f034a65d9c/uf0209_2018119_sm_uf20sm1903.pdf

SOU 2018:78, *Ökad attraktionskraft för kunskapsnationen Sverige, Slutbetänkande av Utredningen om ökad internationalisering av universitet och högskolor*, <https://www.regeringen.se/4a717f/contentassets/2cf334f2792c42d4b8c414076eb59204/okad-attraktionskraft-for-kunskapsnationen-sverige-sou-201878>

SOU 2018:3, *En strategisk agenda för internationalisering, Delbetänkande av Utredningen om ökad internationalisering av universitet och högskolor*, <https://www.regeringen.se/490aa7/contentassets/2522e5c3f8424df4aec78d2e48507e4f/en-strategisk-agenda-for-internationalisering.pdf>

UHR (2015a), *En bild av högskolans internationalisering En analys av svenska lärosätens ansökningar om Erasmus Charter for Higher Education*,

https://www.uhr.se/globalassets/_uhr.se/publikationer/2015/uhr-en-bild-av-hogskolans-internationalisering.pdf.

UHR (2015b), *Hinder för svenska studenters mobilitet*,
https://www.uhr.se/globalassets/_uhr.se/publikationer/2015/hinder-for-svenska-studenters-mobilitet.pdf.

UHR (2016), *Åtgärder för att öka antalet utresande utbytesstudenter – Förslag med fokus på vägledning och internationella och interkulturella lärandemål*,
https://www.uhr.se/globalassets/_uhr.se/publikationer/2016/uhr-atgarder-for-att-oka-antalet-utresande-utbytesstudenter.pdf

UHR (2020:5), *Svenska lärosätens erfarenheter av Erasmus charter (ECHE)*,
https://www.uhr.se/globalassets/_uhr.se/publikationer/2020/uhr-svenska-larosatens-erfarenheter-av-erasmus-charter-eche.pdf.

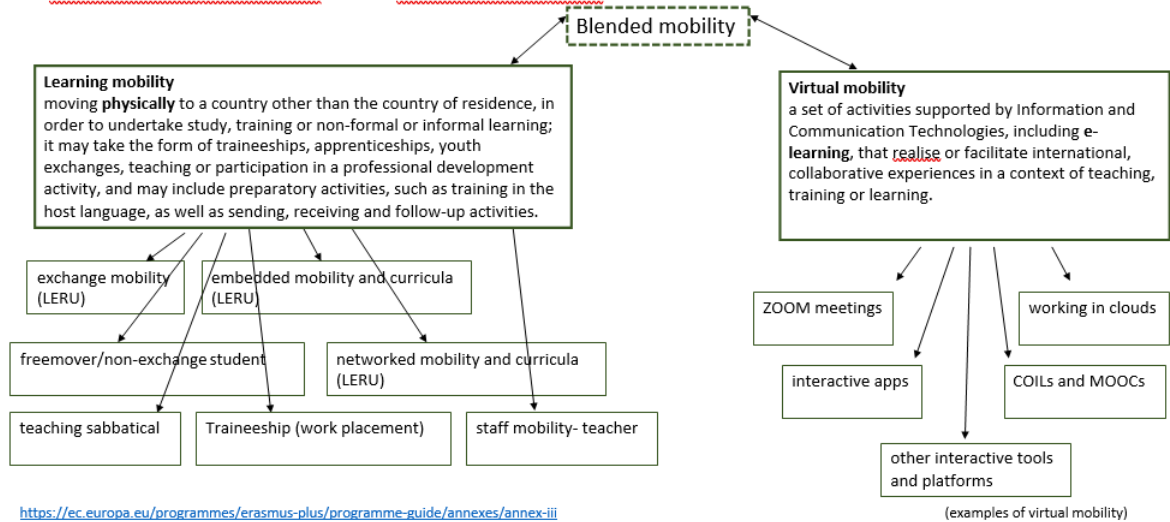
UHR (2020:7), *Breddad rekrytering till Linnaeus-Palme och Minor Field Studies (MFS)*, https://www.uhr.se/globalassets/_uhr.se/publikationer/2020/uhr-breddad-rekrytering-till-linnaeus-palme-och-minor-field-studies.pdf.

UKÄ (2020:9), *Universitet och högskolor Årsrapport 2020*,
<https://www.uka.se/statistik--analys/arsrapport-om-universitet-och-hogskolor/arsrapport-2020>.

Bilagor

Bilaga 1: Definitioner av mobilitet

Definitioner av mobilitet

<https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/programme-guide/annexes/annex-iii>

De Moor, B. & Hendrickx, P. (2013). International curricular and student mobility. LERU Advice Paper 12. Leuven: LERU Office.

Arbetsgruppen för internationalisering, *Idébeskrivning - Projektförslag Mobilitet samt tillvaratagande av internationella erfarenheter från studenter och lärare.*

<https://staff.ki.se/media/47715/download>

Bilaga 2: Exempel på CIM-intyg (Lunds universitet)

Bilaga 3: Exempel på kursintyg från Uppdragsutbildning vid KI

Exempel 1

**Karolinska
Institutet**

KIND CENTER OF NEURODEVELOPMENTAL
DISORDERS AT KAROLINSKA INSTITUTET

Kursintyg

Autism Observation Schedule-2

(ADOS-2)

Grundkurs

28-30 oktober, 2020 och 28 januari, 2021

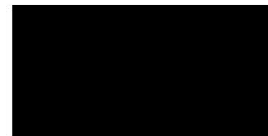
Kursen har innefattat

- autismspektrumtillstånd (AST) och diagnostik
- demonstration av administration och kodning av modulerna 1-4
- instrumentets utformning och psykometriska egenskaper
- ADOS-2-resultat i relation till diagnostik av AST

kursledare, psykolog, specialist i klinisk psykologi,
certifierad ADOS-tränare

Center of Neurodevelopmental Disorders at
Karolinska Institutet (KIND)

kursansvarig, psykolog, professor, certifierad
ADOS-tränare

Center of Neurodevelopmental Disorders at
Karolinska Institutet (KIND)

November 13, 2020

ADOS-2 28-30 okt, 28 jan

Exempel 2

KURSINTYG

Våld i nära relationer, 3hp

November 13, 2020

[REDACTED]

har med resultat Godkänd gått utbildningen Våld i nära relationer.

Utbildningen har omfattat två halvdagars fysiska föreläsningar, tre webbaserade utbildningsmoduler samt en webbaserad examinationsdel.

Ur kursinnehållet:

- Stockholms Stads handlingsprogram
- Vad är våld
- Sårbarhet/Riskfaktorer
- Normalisering och uppbrott
- Konsekvenser av att leva med våld
- Ställa frågor om våld
- Orosanmälan
- Bemötande
- Normkritiskt tänkande
- Skydd, råd och stöd
- Rutiner

Utbildningen har tagits fram av Karolinska Institutet på uppdrag av Stockholms Stad. Utbildningen omfattar 3 hp. Högskolepoängen kommer att registreras i Ladok.